2025/2434

29.12.2025

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2025/2434,

annettu 26 päivänä marraskuuta 2025,

Euroopan meriturvallisuusvirastosta ja asetuksen (EY) N:o 1406/2002 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 100 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([2]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Unioni on hyväksynyt useita eri lainsäädäntötoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on parantaa meriturvallisuutta ja merellistä turvallisuutta, edistää meriliikenteen kestävyyttä – myös ehkäisemällä ympäristön pilaantumista – ja hiilestä irtautumista sekä helpottaa tietojenvaihtoa ja merenkulkualan digitalisointia. Jotta tällaiset lainsäädäntötoimenpiteet ovat tehokkaita, niitä täytyy soveltaa asianmukaisesti ja yhteneväisesti koko unionissa, jotta varmistetaan tasavertaiset toimintaedellytykset ja vähennetään kilpailun vääristymistä niiden alusten, jotka eivät noudata vaatimuksia, saamien taloudellisten etujen vuoksi sekä palkitaan laadukkaita meriliikenteen toimijoita.

(2) Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää huomattavaa erikoistuneen elimen johtamaa teknistä työtä. Tästä syystä oli tarpeen osana toimenpiteitä, jotka esitettiin 6 päivänä joulukuuta 2000 annetussa komission tiedonannossa merenkulun turvallisuuteen liittyvästä yhteisön toisesta toimenpidekokonaisuudesta ERIKA-säiliöaluksen onnettomuuden jälkeen, perustaa olemassa olevassa institutionaalisessa kehyksessä sekä jäsenvaltioiden velvollisuuksia ja oikeuksia lippu-, satama- ja rannikkovaltioina kunnioittaen perustaa eurooppalainen virasto, jotta varmistetaan meriturvallisuuden ja alusten aiheuttaman pilaantumisen torjunnan korkea, yhdenmukainen ja tehokas taso.

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1406/2002 ([3]) perustettiin Euroopan meriturvallisuusvirasto, jäljempänä 'virasto', jonka tehtävänä on avustaa komissiota ja jäsenvaltioita meriturvallisuutta ja meren pilaantumisen torjuntaa koskevan lainsäädännön tehokkaassa täytäntöönpanossa unionin tasolla suorittamalla jäsenvaltioihin asianmukaisia vierailuja asiaa koskevan lainsäädännön seuraamiseksi sekä jäsenvaltioiden pyynnöstä, niiden suostumuksella ja niiden tarpeiden mukaan koulutuksen järjestämiseksi ja valmiuksien kehittämiseksi.

(4) Meriturvallisuutta, merenkulun turvatoimia, kestävyyttä ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevaa unionin lainsäädäntöä on sitten viraston vuonna 2002 tapahtuneen perustamisen laajennettu merkittävästi, minkä seurauksena viraston toimeksiantoon on tehty viisi muutosta.

([1]) EUVL C, C/2023/873, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/873/oj.
([2]) Euroopan parlamentin kanta vahvistettu 12. maaliskuuta 2024 (EUVL C, C/2025/1026, 27.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1026/oj) ja neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta, vahvistettu 13. lokakuuta 2025 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 13. marraskuuta 2025 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).
([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1406/2002, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2002, Euroopan meriturvallisuusviraston perustamisesta (EYVL L 208, 5.8.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1406/oj).

(5) Virasto on vuodesta 2013 jatkanut tehtäviensä huomattavaa laajentamista joko ottamalla käyttöön asetuksen (EY) N:o 1406/2002 2 a artiklassa säädettyjä asiaankuuluvia lisätehtäviä ja antamalla komission ja jäsenvaltioiden pyytämää teknistä apua erityisesti merenkulkualan hiilestä irtautumisessa ja digitalisoinnissa. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveihin 2005/35/EY ([4]), 2009/16/EY ([5]), 2009/18/EY ([6]) ja 2009/21/EY ([7]) tehtävät muutokset vaikuttivat myös suoraan viraston tehtäviin. Mainituissa direktiiveissä säädetään erityisesti alusten aiheuttamaan ympäristön pilaantumiseen liittyvien viraston tehtävien hoitamisesta, unionin satamavaltiovalvontajärjestelmästä, unionin vesillä tapahtuvien merionnettomuuksien tutkintaan liittyvistä jäsenvaltioiden toimista sekä jäsenvaltioiden velvollisuuksista lippuvaltioina.

(6) Lisäksi viraston hallinto on tarpeen yhdenmukaistaa vuonna 2012 annetun Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission erillisvirastoista antaman yhteisen julkilausuman, jäljempänä 'yhteinen julkilausuma ja yhteinen lähestymistapa', komission delegoitu asetuksen (EU) 2019/715 ([8]) kanssa.

(7) Koska edellä esitetyn kehityksen vuoksi on tehty huomattavia muutoksia, on aiheellista kumota asetus (EY) N:o 1406/2002 ja korvata se uudella säädöksellä.

(8) Kun virasto perustettiin, sen tarkoituksena oli edistää meriturvallisuuden korkean tason saavuttamista koko unionissa sekä auttaa alusten ja myöhemmin myös öljyn- ja kaasunporauslaitteistojen aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemisessä. Kyseisiä tavoitteita vahvistettiin entisestään lisäämällä tavoite merellisen turvallisuuden edistämisestä, mutta viime vuosina virasto on kuitenkin keskittynyt tukemaan sääntelyn kehittämistä meriliikenteen hiilestä irtautumisessa ja digitalisaatiossa. Sen vuoksi on aiheellista lisätä kyseiset osa-alueet viraston yleistavoitteisiin, jotta se voi edistää alan vihreän ja digitaalisen siirtymän tavoitteita. Virastolla on myös keskeinen rooli meritilannekuvan tarjoamisessa satelliittikuvien ja kauko-ohjattujen ilma-alusjärjestelmien käytön avulla, mikä muodostaa perusteen lisätä virastolle uusi asiaan liittyvä yleistavoite.

(9) Kyseisissä tavoitteissa olisi mainittava alat, joilla virasto sitoutuu tarjoamaan komissiolle ja jäsenvaltioille teknistä ja operatiivista apua unionin meripolitiikan täytäntöönpanemiseksi.

(10) Kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi asianmukaisesti on aiheellista, että virasto suorittaa erityistehtäviä meriturvallisuuden, ympäristön kestävyyden, merenkulkualan hiilestä irtautumisen, merellisen turvallisuuden ja kyberturvallisuuden, merivalvonnan ja merellä tapahtuvien kriisien alalla sekä digitalisaation edistämisen ja merialan tietojenvaihdon helpottamisen alalla. Jotta voidaan keskittyä erityisiin haasteisiin ja taata viraston suorittamien tehtävien kustannustehokkuus, viraston hallintoneuvostolla, jäljempänä 'hallintoneuvosto', olisi oltava oikeus asettaa etusijalle tiettyjä tehtäviä ja toimia viraston vuotuisessa ja monivuotisessa suunnittelussa.

(11) Erityistehtävien lisäksi viraston olisi annettava komission tai jäsenvaltioiden pyynnöstä horisontaalista teknistä apua sellaisten tehtävien toteuttamisessa, jotka kuuluvat sen toimivaltaan ja tavoitteisiin ja jotka johtuvat tulevista tarpeista ja kehityksestä unionin tasolla. Kun hallintoneuvosto päättää tällaisten lisätehtävien sisällyttämisestä viraston yhtenäiseen ohjelma-asiakirjaan osana sen vuotuista tai monivuotista työohjelmaa, sen olisi otettava huomioon käytettävissä olevat henkilöstö- ja taloudelliset resurssit. Tämä on tarpeen sen varmistamiseksi, että tarvittaessa voidaan asettaa etusijalle tietyt viraston ydintehtävät.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/35/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta annettujen kansainvälisten normien noudattamisen valvonnasta ja pilaamisrikoksista määrättävistä hallinnollisista seuraamuksista (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/16/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj).

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/18/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, meriliikennealan onnettomuuksien tutkinnan perusperiaatteista ja neuvoston direktiivin 1999/35/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/59/EY muuttamisesta (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/18/oj).

([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/21/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, lippuvaltiota koskevien vaatimusten noudattamisesta (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/21/oj).

([8]) Komission delegoitu asetus (EU) 2019/715, annettu 18 päivänä joulukuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 70 artiklassa tarkoitettuja, SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen nojalla perustettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta (EUVL L 122, 10.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

(12) Virasto on teknisen asiantuntemuksen eturintamassa sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla, minkä vuoksi sen olisi tarjottava jäsenvaltioille niiden pyynnöstä, niiden suostumuksella ja niiden tarpeiden mukaan koulutusta ja valmiuksien kehittämistoimia ja käytettävä kyseisten koulutuksien ja valmiuksien kehittämistoimien toteutuksessa teknisesti edistyneimpiä välineitä.

(13) Viraston teknistä asiantuntemusta olisi kehitettävä edelleen tekemällä merialan tutkimusta ja edistämällä asiaan liittyviä unionin toimia kyseisellä alalla. Viraston olisi tiiviissä yhteistyössä hallintoneuvoston kanssa ja ennakoivasti edistettävä meriturvallisuuden parantamista, merellistä turvallisuutta, meriliikenteen hiilestä irtautumista ja alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä koskevia tavoitteita. Tältä osin virasto voisi ehdottaa komissiolle asiankuuluvia ei-sitovia ohjeita, suosituksia tai ohjekirjoja, jotka voisivat auttaa komissiota, jäsenvaltioita tai merenkulkualaa saavuttamaan kyseiset tavoitteet.

(14) Meriturvallisuuden osalta viraston olisi kehitettävä turvallisuusriskien ja -haasteiden määrittämiseen ennakoiva lähestymistapa. Tällä perusteella sen olisi annettava komissiolle kertomus meriturvallisuuden osalta saavutetusta edistymisestä joka kolmas vuosi. Lisäksi viraston olisi edelleen avustettava komissiota ja jäsenvaltioita asiaankuuluvien unionin säädösten täytäntöönpanossa, erityisesti lippu- ja satamavaltiovelvoitteiden, meriturvallisuutta koskevan tutkinnan, matkustaja-alusten turvallisuuden, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 391/2009 ([9]) 2 artiklan e alakohdassa määriteltyjen hyväksyttyjen laitosten, jäljempänä 'hyväksytyt laitokset', ja laivavarusteiden osalta. Ottaen huomioon meriturvallisuuden kehittyvän luonteen virasto voisi hallintoneuvoston ennakkohyväksynnän saatuaan avustaa komissiota ja jäsenvaltioita meriturvallisuuteen liittyvillä uusilla aloilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa näillä aloilla. On myös tärkeää koota lisää tilastoja merenkulkijoiden koulutuksesta ja pätevyyskirjoista sekä hallintoneuvoston pyynnöstä merenkulkijoiden työ- ja elinoloja aluksella koskevien asiaankuuluvien kansainvälisten yleissopimusten, mukaan lukien tarvittaessa merityötä koskeva vuoden 2006 yleissopimus, täytäntöönpanosta, jotta voidaan auttaa merenkulkuammattien houkuttelevuuden parantamisessa ja asianmukaisten strategisten ratkaisujen kehittämisessä merenkulkijoiden rekrytoimiseksi ja pitämiseksi palveluksessa. Päällekkäisyyksien välttämiseksi olisi kiinnitettävä erityistä huomiota asiaankuuluvien kansainvälisten järjestöjen jo tekemään työhön.

(15) Sen jälkeen, kun asetusta (EY) No 1406/2002 viimeksi muutettiin merkittävästi vuonna 2013, merenkulkualalla on tapahtunut merkittäviä kestävyyteen liittyviä lainsäädännöllisiä muutoksia muun muassa pilaantumisen ehkäisemisen ja torjunnan, ympäristönsuojelun ja hiilestä irtautumisen osalta. Viraston olisi edelleen suoritettava sen toimeksiantoon tähän asti kuuluneet tehtävät, joihin kuuluu muun muassa alusten sekä öljyn- ja kaasunporauslaitteistojen aiheuttaman pilaantumisen ehkäiseminen pääasiassa direktiivin 2005/35/EY nojalla perustetun CleanSeaNet-palvelun avulla, minkä lisäksi sen olisi jatkettava avun tarjoamista komissiolle Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/883 ([10]) täytäntöönpanossa, ja tämä tehtävä olisi otettava sen ajan tasalle saatetussa toimeksiannossa huomioon. Lisäksi viraston apua tarvitaan yhä enemmän Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2008/56/EY ([11]) ja (EU) 2016/802 ([12]) meriliikenteeseen liittyvien osien täytäntöönpanossa. Viraston olisi toimitettava kertomus kyseisten direktiivien täytäntöönpanossa saavutetusta edistyksestä joka kolmas vuosi. Ottaen huomioon merenkulkualan kehittyvän luonteen virasto voisi hallintoneuvoston ennakkohyväksynnän saatuaan avustaa komissiota ja jäsenvaltioita ympäristönsuojeluun ja ilmaston saastumiseen liittyvillä uusilla aloilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa kyseisillä aloilla.

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 391/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, alusten tarkastamis- ja katsastamislaitoksia koskevista yhteisistä säännöistä ja standardeista (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/391/oj).

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/883, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, aluksilta peräisin olevan jätteen toimittamiseen tarkoitetuista satamassa olevista vastaanottolaitteista, direktiivin 2010/65/EU muuttamisesta ja direktiivin 2000/59/EY kumoamisesta (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 116, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj).

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiapuitedirektiivi) (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/802, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, tiettyjen nestemäisten polttoaineiden rikkipitoisuuden vähentämisestä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802/oj).

(16) Avustaessaan komissiota ja jäsenvaltioita direktiivin 2008/56/EY täytäntöönpanossa viraston olisi tarvittaessa tehtävä lisätutkimuksia merivesien hyvän tilan saavuttamista, muovipellettien vuotoja ja vedenalaista säteilymelua koskevista kysymyksistä.

(17) Meriliikennealan hiilestä irtautumisen osalta ponnistelut maailmanlaajuisten meriliikenteen päästöjen rajoittamiseksi Kansainvälisen merenkulkujärjestön (IMO) kautta ovat käynnissä ja niitä olisi edistettävä, esimerkiksi panemalla nopeasti täytäntöön vuonna 2023 hyväksytty alusten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskeva IMO:n tarkistettu strategia. Unionin tasolla on laadittu joukko toimintapolitiikkoja ja säädöksiä hiilestä irtautumisen tukemiseksi ja merenkulkualan kestävyyden edistämiseksi edelleen, kuten ilmenee erityisesti 11 päivänä joulukuuta 2019 annetussa komission tiedoksiannossa esitetystä Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta, 9 päivänä joulukuuta 2020 annetussa komission tiedoksiannossa esitetystä kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategiasta – Euroopan liikenne tulevaisuuden raiteille, 14 päivänä heinäkuuta 2021 annetussa komission tiedonannossa ”Valmiina 55:een: Vuoden 2030 ilmastotavoitteesta totta matkalla kohti ilmastoneutraaliutta” esitetystä 55-valmiuspaketista ja 12 päivänä toukokuuta 2021 annetussa komission tiedoksiannossa esitetystä saasteettomuustoimintasuunnitelmasta ”Terve maapallo kaikille – EU:n toimintasuunnitelma ”Kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta””. Tämän vuoksi tarve vähentää merenkulkualan kasvihuonekaasupäästöjä olisi otettava huomioon viraston toimeksiannossa.

(18) Viraston olisi jatkettava komission ja jäsenvaltioiden avustamista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/757 ([13]) täytäntöönpanossa, minkä lisäksi sen olisi edelleen avustettava 55-valmiuspaketin mukaisten meriliikennealan hiilestä irtautumista koskevien uusien sääntelytoimenpiteiden täytäntöönpanossa, joihin kuuluvat muun muassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1805 ([14]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ([15]) meriliikenteeseen liittyvät osat. Tällaiseen apuun sisältyy myös asetuksen (EU) 2015/757 ja asetuksen (EU) 2023/1805 mukainen EU:n päästökauppajärjestelmän (EU ETS) ja vaikutusten seuranta ja niistä raportointi satamaliikennettä, satamien välttelyä ja liikenteen siirtymistä kolmansien maiden jälleenlaivaussatamiin EU:n satamien kustannuksella koskevin osin. Viraston olisi edelleen oltava asiantuntemuksen eturintamassa unionin tasolla, jotta se voi auttaa merenkulkualaa siirtymään uusiutuviin ja vähähiilisiin polttoaineisiin tekemällä unionin säädösten täytäntöönpanon ja kehittämisen kannalta merkittävää tutkimusta kestävien vaihtoehtoisten energianlähteiden, kuten asetuksessa (EU) 2023/1805 määriteltyjen päästöttömien teknologioiden, maasähkön tai tuuliavusteisten propulsion, tai aurinkoavusteisen propulsion, käyttöönotosta aluksissa sekä energiatehokkuusratkaisujen, kuten nopeuden optimoinnin, käyttöönotosta. Jotta voidaan seurata meriliikennealan hiilestä irtautumisen edistymistä, viraston olisi raportoitava komissiolle kasvihuonekaasujen vähentämistoimista, myös mahdollisista suosituksista tältä osin, joka kolmas vuosi.

(19) Merellisen turvallisuuden alalla viraston olisi edelleen annettava komissiolle teknistä apua, kun tämä suorittaa tarkastuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 725/2004 ([16]) puitteissa. Koska kyberhäiriöiden määrä merenkulkualalla on kasvanut merkittävästi viime vuosina, viraston olisi tuettava unionin pyrkimyksiä ehkäistä kyberhäiriöitä ja parantaa merenkulkualan kyberuhkien sietokykyä helpottamalla kyberhäiriöitä koskevien parhaiden käytäntöjen ja tietojen vaihtoa jäsenvaltioiden välillä.

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/757, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, meriliikenteen kasvihuonekaasupäästöjen tarkkailusta, raportoinnista ja todentamisesta sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (EUVL L 123, 19.5.2015, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj).

([14]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1805, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, uusiutuvien ja vähähiilisten polttoaineiden käytöstä meriliikenteessä sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (EUVL L 234, 22.9.2023, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([15]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([16]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 725/2004, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, alusten ja satamarakenteiden turvatoimien parantamisesta (EUVL L 129, 29.4.2004, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/725/oj).

(20) Viraston olisi edelleen pidettävä yllä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/59/EY ([17]) mukaisesti perustettua alusten liikenteen seuranta- ja tietojärjestelmää sekä muita järjestelmiä, jotka tukevat merellisen tilannetietoisuuden luomista. Tässä suhteessa virastolla olisi edelleen oltava keskeinen rooli Copernicuksen turvallisuuspalvelujen merivalvontaosion käytössä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/696 ([18]) perustetun Copernicus-ohjelman, jäljempänä 'Copernicus-ohjelma', hallinnointi- ja rahoituspuitteiden mukaisesti, ja sen olisi edelleen hyödynnettävä saatavilla olevaa huipputeknologiaa, kuten kauko-ohjattuja ilma-alusjärjestelmiä, jotka tarjoavat jäsenvaltioille ja unionin elimille hyödyllisen valvonta- ja seurantavälineen. Kyseisten palvelujen lisäksi virasto on osoittanut strategisen roolinsa merellisen tilannetietoisuuden tarjoamisessa antamalla tukea erilaisten kriisien aikana, kuten covid-19-kriisin ja Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman hyökkäyssodan aikana. Tämän seurauksena virastolla olisi oltava keskus, joka on avoinna 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa ja joka avustaa komissiota ja jäsenvaltioita tällaisissa hätätilanteissa.

(21) Unionilla on edessään uusia geopoliittisia haasteita, jotka aiheuttavat lisäuhkia meriturvallisuudelle ja meriympäristölle. Viraston nykyisillä merellisen tilannetietoisuuden tarjoamista koskevilla valmiuksilla, mukaan lukien alusten liikkeiden valvonta, olisi tuettava rannikkojäsenvaltioita, muun muassa seurannan avulla ja ilmoittamalla epäilyttävistä alusten välisistä siirroista ja vaaratilanteista, joissa aluksella olevia automaattisia tunnistusjärjestelmiä (AIS) häiritään laittomasti, kytketään ne pois päältä tai estetään niitä muulla tavoin toimimasta, sekä helpottamalla tietojenvaihtoa direktiivin 2002/59/EY mukaisesti perustetun unionin seuranta- ja tietojärjestelmän (SafeSeaNet), jäljempänä 'SafeSeaNet', kautta; järjestelmä mahdollistaa meriturvallisuuteen, satamien ja merenkulun turvallisuuteen, meriympäristön suojeluun sekä meriliikenteen ja merikuljetusten tehokkuuteen liittyvien tietojen vastaanottamisen, tallentamisen, hakemisen ja vaihtamisen. Tämä auttaisi rannikkojäsenvaltioita vastaamaan IMO:n yleiskokouksen 6 päivänä joulukuuta 2023 hyväksytyssä päätöslauselmassa A.1192(33) määriteltyihin "pimeän laivaston" tai "varjolaivaston" aiheuttamiin haasteisiin.

(22) Osana tehtäväänsä tarjota merellistä tilannetietoisuutta koskevia tietoja ja analyyttisiä tietoja viraston olisi tarvittaessa avustettava jäsenvaltioita, komissiota ja muita unionin elimiä alusten liikkeiden, myös sellaisten alusten osalta, jotka käyttävät edistynyttä automaatiota hyödyntäviä teknologioita, ja merenkulkuun liittyvien vaarojen seurannassa. Tällaisia merenkulkuun liittyviä vaaroja, joilla voi olla myös ympäristövaikutuksia, voivat olla esimerkiksi merellä kadonneet ja ajelehtivat kontit sekä suuremmat kadonneet tai poisheitetyt pyydykset.

(23) Tietojen digitalisointi on olennainen osa tietojen keräämistä ja ilmoittamista koskevaa teknistä kehitystä, jolla tavoitellaan kustannussäästöjä ja henkilöresurssien tehokasta hyödyntämistä. Merten autonomisten pinta-alusten (Maritime Autonomous Surface Ships, MASS) käyttöönotto ja käyttö sekä vastaava digitaalinen ja teknologinen kehitys tarjoavat monenlaisia uusia mahdollisuuksia tietojen keräämiseen ja integroitujen järjestelmien hallinnointiin. Tämä luo mahdollisuuksia useiden prosessien mahdolliseen digitalisointiin, automatisointiin ja standardointiin, mikä edistäisi merioperaatioiden (myös valvontamekanismien) turvallisuuden, turvatoimien, kestävyyden ja tehokkuuden parantamista unionin tasolla ja vähentäisi samalla jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta. Tältä osin viraston olisi muun muassa helpotettava ja edistettävä sähköisten todistusten käyttöä, teknisten tietojen keräämistä, tallentamista ja arviointia ja nykyisten tietokantojen järjestelmällistä hyödyntämistä, mukaan luettuna niiden keskinäinen tietojenvaihto innovatiivisten tietoteknisten ja tekoälyvälineiden avulla. Virasto voisi edistää myös yhteistä eurooppalaista liikkuvuuden data-avaruutta merialalla, jäsenvaltioiden hallinnollisen taakan keventämiseksi. Kyseisessä työssä viraston olisi otettava huomioon, että kaikkien välineiden tai järjestelmien on oltava käyttäjäystävällisiä ja yhteentoimivia jo olemassa olevien teknisten ratkaisujen kanssa, jotta jäsenvaltioille tai toimialalle ei aiheudu tarpeettomia kustannuksia.

(24) Jotta virasto voisi asianmukaisesti suorittaa sille annetut tehtävät, on aiheellista, että sen virkamiehet suorittavat vierailuja jäsenvaltioissa seuratakseen meriturvallisuuteen ja ympäristön pilaantumisen ehkäisyyn liittyvän unionin järjestelmän yleistä toimintaa. Viraston olisi myös suoritettava tarkastuskäyntejä komission avustamiseksi unionin lainsäädännön tehokkaan täytäntöönpanon arvioinnissa.

([17]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/59/EY, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2002, alusliikennettä koskevan yhteisön seuranta- ja tietojärjestelmän perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 93/75/ETY kumoamisesta (EYVL L 208, 5.8.2002, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj).

([18]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

(25) Edistääkseen IMO:n, Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ja Pariisissa 26 päivänä tammikuuta 1982 allekirjoitetun satamavaltioiden harjoittamaa tarkastustoimintaa koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan, jäljempänä 'Pariisin yhteisymmärryspöytäkirja', teknisten elinten asiaankuuluvaa työtä komissio ja jäsenvaltioidenolisi voitava pyytää teknistä apua unionin toimivaltaan liittyvissä asioissa. Komissio voi myös tarvita viraston teknistä apua kolmansien maiden tukemisessa merialalla, erityisesti valmiuksien kehittämisessä sekä ympäristön pilaantumisen ehkäisemisessä ja torjunnassa. Kolmansille maille annettavassa tuessa olisi otettava huomioon käytettävissä olevat henkilö- ja taloudelliset resurssit, eikä sen olisi haitattava viraston prioriteetteja.

(26) Rannikkovartiostotoimintoja toteuttavat kansalliset viranomaiset ovat vastuussa monenlaisista tehtävistä, kuten meriturvallisuudesta, merellisestä turvallisuudesta, meripelastuksesta, rajavalvonnasta merellä, kalastuksen valvonnasta, tullivalvonnasta ja yleisestä lainvalvonnasta merellä sekä meriympäristön suojelusta. Etenkin neuvoston 24 päivänä lokakuuta 2023 hyväksymän tarkistetun EU:n merellisen turvallisuusstrategian (EUMSS) ja sen toimintasuunnitelman mukaisesti viraston, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1896 ([19]) perustetun Euroopan raja- ja merivartioviraston (Frontex) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/473 ([20]) perustetun Euroopan kalastuksenvalvontaviraston (EFCA) olisi sen vuoksi toimeksiantojensa puitteissa lujitettava yhteistyötään sekä toistensa että rannikkovartiostotoimintoja toteuttavien kansallisten viranomaisten kanssa esimerkiksi Euroopan rannikkovartiostofoorumin avulla (ECGFF), jotta voidaan parantaa merellistä tilannetietoisuutta sekä tukea johdonmukaisia ja kustannustehokkaita toimia.

(27) Tämän asetuksen täytäntöönpano ei saisi vaikuttaa toimivallan jakoon unionin ja jäsenvaltioiden välillä tai jäsenvaltioiden velvoitteisiin kansainvälisten yleissopimusten kuten Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS), IMOn yleissopimuksien kuten ihmishengen turvallisuudesta merellä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SOLAS), etsintä- ja pelastuspalvelusta merellä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SAR-yleissopimus), aluksista aiheutuvan meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (Marpol) ja kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan yleissopimuksen (STCW) ja muiden asiaankuuluvien kansainvälisten merenkulkualan instrumenttien nojalla.

(28) Viraston päätöksentekomenettelyn virtaviivaistamiseksi olisi otettava käyttöön tehokas ja vaikuttava hallintorakenne. Tätä varten jäsenvaltioiden ja komission olisi oltava edustettuina hallintoneuvostossa, jolla on tarvittava toimivalta, mukaan lukien valtuudet vahvistaa talousarvio ja hyväksyä yhtenäinen ohjelma-asiakirja. Hallintoneuvoston olisi annettava yleisiä ja strategisia suuntaviivoja viraston toimia varten ja seurattava tiiviimmin viraston toimia hallinnollisten ja talousarvioon liittyvien kysymysten valvonnan tehostamiseksi. Hallintoneuvoston olisi voitava perustaa neuvoa-antavia ryhmiä tai työryhmiä, joiden tehtävänä on hallintoneuvoston kokousten valmisteleminen asianmukaisella tavalla ja sen päätöksentekomenettelyn tukeminen sekä sen päätösten seuranta ja täytäntöönpano. Viraston johdossa olisi oltava pääjohtaja.

(29) Jotta voidaan taata hallintoneuvoston päätösten avoimuus, asianomaisten alojen edustajat voisivat osallistua sen kokousten joihinkin osiin mutta ilman äänioikeutta. Komission olisi nimitettävä eri sidosryhmien edustajat käyttäen perusteena niiden edustavuutta unionin tasolla.

(30) Jotta virasto voisi asianmukaisesti hoitaa sille osoitetut tehtävät, sillä olisi oltava oikeushenkilön asema ja oma talousarvio, joka rahoitetaan pääasiassa unionin rahoitusosuuden sekä kolmansien maiden ja muiden tahojen suorittamien maksujen kautta. Viraston riippumattomuutta ja puolueettomuutta ei olisi vaarannettava jäsenvaltioista tai kolmansista maista saatavilla rahoitusosuuksilla. Jotta voidaan varmistaa viraston riippumattomuus päivittäisessä johtamisessa ja sen antamissa lausunnoissa, suosituksissa ja päätöksissä, viraston organisaation olisi oltava avoin ja pääjohtajalla olisi oltava täysi vastuu virastosta. Viraston henkilöstön olisi oltava riippumaton ja se olisi palkattava käyttäen sekä lyhytaikaisia että pitkäaikaisia työsopimuksia, jotta viraston organisaatiotietämys ja toiminnan jatkuvuus pystytään säilyttämään samalla kun toteutetaan välttämätöntä ja jatkuvaa asiantuntemuksen vaihtoa meriliikennealan kanssa. Viraston menoihin olisi sisällyttävä henkilöstö-, hallinto-, infrastruktuuri- ja toimintamenot.

([19]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

([20]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/473, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2019, Euroopan kalastuksenvalvontavirastosta (EUVL L 83, 25.3.2019, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/473/oj).

(31) Eturistiriitojen ehkäisemisen ja ratkaisemisen kannalta on olennaista, että virasto toimii puolueettomasti, osoittaa lahjomattomuutta ja vahvistaa korkeaa ammatillista tasoa koskevat vaatimukset. Ei saisi koskaan olla perusteltua syytä epäillä, että päätöksiin voisivat vaikuttaa edut, jotka ovat ristiriidassa viraston aseman kanssa koko unionia palvelevana elimenä, tai hallintoneuvoston jäsenen yksityiset edut tai kytkökset, jotka aiheuttaisivat tai voisivat aiheuttaa ristiriidan asianomaisen henkilön virkatehtävien asianmukaisen hoitamisen kanssa. Hallintoneuvoston olisi sen vuoksi hyväksyttävä ja asetettava julkisesti saataville eturistiriitoja koskevat kattavat säännöt.

(32) Viraston toimintaan liittyvä laajempi strateginen näkökulma helpottaisi sen resurssien tehokkaampaa suunnittelua ja hallinnointia sekä parantaisi sen toiminnan laatua. Tällainen lähestymistapa vahvistetaan ja tätä tuetaan delegoidulla asetuksella (EU) 2019/715. Sen vuoksi hallintoneuvoston olisi asianomaisia sidosryhmiä kuultuaan vahvistettava vuotuisen ja monivuotisen työohjelman sisältävä yhtenäinen ohjelma-asiakirja ja saatettava se määräajoin ajan tasalle.

(33) Kun virastoa pyydetään suorittamaan uusi tehtävä, jonka osalta on tarpeen tarkastella ja analysoida sen henkilöresursseihin ja talousarvioon kohdistuvia vaikutuksia viraston toimeksiannon mukaisesti, hallintoneuvoston olisi sisällytettävä tällaiset tehtävät yhtenäiseen ohjelma-asiakirjaan vasta tällaisen analyysin jälkeen. Kyseisessä analyysissä olisi yksilöitävä resurssit, joita virasto tarvitsee näiden uusien tehtävien hoitamiseen, sekä se, vaikuttavatko ne kielteisesti viraston voimassa oleviin tehtäviin tai olisiko voimassa olevia tehtäviä suunnattava uudelleen.

(34) Virastolla olisi oltava riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen, ja sille olisi myönnettävä oma talousarvio. Se olisi rahoitettava pääasiassa unionin yleisestä talousarviosta. Unionin rahoitusosuuteen ja muihin unionin yleisestä talousarviosta maksettaviin muihin tukiin olisi sovellettava unionin talousarviomenettelyä. Tilintarkastustuomioistuimen olisi suoritettava viraston tilintarkastus.

(35) Säästöjen aikaansaamiseksi viraston olisi tarvittaessa tehtävä tiivistä yhteistyötä muiden unionin toimielinten, elinten ja laitosten kanssa ja erityisesti niiden, joiden kotipaikka on samassa jäsenvaltiossa.

(36) Kun viime vuosina on perustettu lisää erillisvirastoja, avoimuus ja unionin niille myöntämän rahoituksen hallinnoinnin valvonta on parantunut, erityisesti kun kyse on veloitettavien maksujen budjetoinnista, varainhoidon valvonnasta, vastuuvapauden myöntämisoikeudesta, eläkejärjestelmään suoritettavista maksuista ja sisäisestä talousarviomenettelystä (käytännesäännöt). Virastoon olisi vastaavasti sovellettava rajoituksetta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 883/2013 ([21]), ja viraston olisi liityttävä Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan yhteisöjen komission välillä 25 päivänä toukokuuta 1999 tehtyyn toimielinten väliseen sopimukseen Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) sisäisistä tutkimuksista ([22]).

(37) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta sellaisen erikoistuneen elimen perustamisesta, joka voi avustaa komissiota ja jäsenvaltioita meriliikennettä koskevan unionin lainsäädännön tehokkaassa soveltamisessa ja täytäntöönpanossa kaikkialla unionissa, vaan se voidaan tehtävän yhteistyön vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

(38) Viraston asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi on tarpeen panna täytäntöön tiettyjä viraston hallintoa koskevia periaatteita, jotta voidaan noudattaa yhteistä julkilausumaa ja yhteistä lähestymistapaa, joiden tarkoituksena on tehostaa virastojen toimintaa ja parantaa niiden tuloksellisuutta.

(39) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita.

(40) Asetuksella (EY) N:o 1406/2002 perustettu Euroopan meriturvallisuusvirasto on edelleen sama oikeushenkilö ja jatkaa toimintaansa ja menettelyjään kaikilta osin,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

([21]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([22]) EYVL L 136, 31.5.1999, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA TAVOITTEET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä asetuksella perustetaan Euroopan meriturvallisuusvirasto, jäljempänä 'virasto'.

Tällä asetuksella perustettava virasto korvaa asetuksella (EY) No 1406/2002 perustetun Euroopan meriturvallisuusviraston, ja on sen seuraaja.

2. Tällä asetuksella vahvistetaan viraston tehtäviä, toimintaa ja hallinnointia koskevat kattavat säännöt.

3. Virasto avustaa jäsenvaltioita ja komissiota meriliikennettä koskevan unionin lainsäädännön tehokkaassa soveltamisessa ja täytäntöönpanossa kaikkialla unionissa. Tässä tarkoituksessa virasto toimii yhteistyössä jäsenvaltioiden ja komission kanssa ja tarjoaa niille 2 artiklassa ja II ja III luvussa vahvistettujen viraston tavoitteiden ja tehtävien alaan kuuluvaa teknistä, operatiivista ja tieteellistä apua.

4. Tarjoamalla 3 kohdassa tarkoitettua apua virasto tukee erityisesti jäsenvaltioita ja komissiota asiaankuuluvien unionin säädösten soveltamisessa ja meriliikenteen ja merikuljetusten yleisen tehokkuuden edistämisessä tässä asetuksessa säädetyllä tavalla, jotta voidaan helpottaa unionin tavoitteiden saavuttamista meriliikenteen alalla.

5. Viraston tarjoama apu ja 4 ja 11 artiklassa säädetyt tehtävät eivät vaikuta jäsenvaltioiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

2 artikla

Viraston tavoitteet

1. Viraston tärkeimpinä tavoitteina on varmistaa meriturvallisuuden korkea, yhdenmukainen ja tehokas taso, jolla pyritään vähentämään onnettomuuksia mahdollisimman paljon, merellisen turvallisuuden korkea, yhdenmukainen ja tehokas taso, alusten kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja merenkulkualan ympäristöllinen kestävyys sekä alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäiseminen ja torjunta sekä öljyn- ja kaasunporauslaitteistojen aiheuttaman meren pilaantumisen torjunta.

2. Viraston tavoitteina on myös tukea digitalisointia ja hallinnollisen taakan vähentämistä merenkulkualalla helpottamalla yksinkertaistamista ja tukea tietojen sähköistä toimittamista sekä yhdennettyjen merivalvonta- ja merellisen tilannetietoisuuden järjestelmien ja -palvelujen tarjoamista komissiolle ja jäsenvaltioille.

II LUKU

VIRASTON TEHTÄVÄT

3 artikla

Horisontaalinen tekninen apu

1. Virasto avustaa komissiota

a) viraston tavoitteiden piiriin kuuluvien asiaankuuluvien sitovien unionin säädösten tehokkaan täytäntöönpanon valvonnassa erityisesti suorittamalla 10 artiklassa tarkoitettuja vierailuja ja tarkastuskäyntejä;

b) valmistelutyössä, jota tehdään viraston tavoitteiden piiriin kuuluvien asiaankuuluvien unionin säädösten ajantasaistamiseksi ja kehittämiseksi erityisesti asiankuuluvan kansainvälisen lainsäädännön kehityksen mukaisesti;

c) minkä tahansa muiden unionin säädöksissä komissiolle osoitettujen, viraston tavoitteiden alaan kuuluvien tehtävien hoitamisessa.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan a alakohtaa virasto voi esittää komissiolle parannuksia.

2. Virasto tekee yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa

a) järjestääkseen tarvittaessa asiaankuuluvia valmiuksien kehittämistoimia ja koulutustoimia viraston tavoitteiden piiriin kuuluvilla ja jäsenvaltioiden vastuulla olevilla aloilla;

b) kehittääkseen teknisiä ratkaisuja ja tarjotakseen niihin liittyviä operatiivisia palveluja sekä tarjotakseen teknistä apua, jotta voidaan kehittää sellaisten asiaankuuluvien unionin säädösten täytäntöönpanemiseksi tarvittavia kansallisia valmiuksia, jotka kuuluvat viraston tavoitteiden alaan.

Sovellettaessa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohtaa virasto perustaa asianmukaisen toimintakyvyn viraston tavoitteisiin liittyvien koulutustoimien kehittämiseksi, toteuttamiseksi ja koordinoimiseksi. Tarjottuja koulutustoimia kehitetään jäsenvaltioita ja komissiota tiiviisti kuullen, ja hallintoneuvosto hyväksyy ne tämän asetuksen 17 artiklan mukaisesti noudattaen täysimääräisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 166 artiklaa.

3. Virasto edistää ja helpottaa unionin säädösten täytäntöönpanoa koskevaa yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä sekä niiden ja komission välillä edistämällä kokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihtoa ja levittämistä.

4. Virasto osallistuu komission pyynnöstä tai omasta aloitteestaan 17 artiklan mukaisen hallintoneuvoston ennakkohyväksynnän saatuaan unionin tasolla toteutettaviin merentutkimustoimiin, kun se on tarpeen viraston tavoitteiden saavuttamiseksi. Tältä osin virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita keskeisten tutkimusaiheiden määrittämisessä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muuta unionin tason tutkimustoimintaa, sekä viraston tavoitteiden kannalta merkityksellisten käynnissä olevien ja päätökseen saatettujen tutkimushankkeiden analysoinnissa. Jollei teollis- ja tekijänoikeuksia ja turvallisuusnäkökohtia koskevista sovellettavista säännöistä muuta johdu, virasto levittää tarvittaessa komission hyväksynnän saatuaan tutkimus- ja innovointitoimiensa tulokset osana toimintaansa, jonka tavoitteena on luoda synergioita muiden unionin elinten ja jäsenvaltioiden tutkimus- ja innovointitoimien välillä.

5. Jos se on tarpeen viraston tehtävien suorittamiseksi, virasto voi toteuttaa tutkimuksia, joihin osallistuvat komissio ja tarvittaessa ohjausryhmien kautta jäsenvaltiot ja, jos se on tarkoituksenmukaista, työmarkkinaosapuolet ja alan edustajat, joilla on asiantuntemusta asiaankuuluvista aiheista.

6. Virasto voi tekemiensä tutkimusten ja selvitysten perusteella ja omasta toiminnastaan, erityisesti vierailuista ja tarkastuskäynneistä, sekä tietojen ja hyvien käytäntöjen vaihdosta jäsenvaltioiden ja komission kanssa saamiensa kokemusten perusteella ja yhteisymmärryksessä komission ja hallintoneuvoston kanssa antaa asiaankuuluvia ei-sitovia suosituksia, ohjeita tai ohjekirjoja jäsenvaltioiden ja tarvittaessa alan toimijoiden tukemiseksi unionin säädösten täytäntöönpanossa.

4 artikla

Meriturvallisuuteen liittyvät tehtävät

1. Virasto seuraa meriliikenteen turvallisuuden edistymistä unionissa, tekee saatavilla olevien tietojen perusteella riskianalyysejä ja laatii turvallisuusriskien arviointimalleja turvallisuushaasteiden ja -riskien tunnistamiseksi. Virasto antaa komissiolle joka kolmas vuosi meriturvallisuuden edistymistä koskevan kertomuksen ja mahdollisia teknisiä suosituksia, joita voitaisiin käsitellä unionin tai kansainvälisellä tasolla, erityisesti liittyen mahdollisiin turvallisuusriskeihin, jotka johtuvat alusten kestävien vaihtoehtoisten energialähteiden, mukaan lukien asetuksessa (EU) 2023/1805 määritellyt päästöttömät teknologiat ja maasähkö, kehittämisestä ja käyttöönotosta.

2. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita direktiivin 2009/21/EY täytäntöönpanossa. Virasto avustaa komissiota tarvittaessa ja jäsenvaltioiden tukipyyntöjen perusteella erityisesti kyseisen direktiivin 4 c artiklassa tarkoitettua asiaankuuluvaa koulutustoiminnan järjestämisessä lippuvaltion tarkastajille ja katsastajille. Virasto myös avustaa komissiota kyseisen direktiivin 6 artiklan mukaisen yhteentoimivan digitaalisen portaalin ja 6 a artiklan mukaisen alustietokannan kehittämisessä, niiden ylläpidossa ja niiden ajan tasalla pitämisessä sekä kyseisen direktiivin 9 b artiklassa tarkoitetun sähköisen raportointivälineen perustamisessa ja voi antaa komissiolle tällä tavoin kerättyjen tietojen perusteella suosituksia.

Virasto avustaa komissiota asiaankuuluvien välineiden ja palvelujen kehittämisessä, joilla jäsenvaltioita autetaan niiden pyynnöstä täyttämään direktiivin 2009/21/EY mukaiset velvoitteensa.

3. Virasto avustaa komissiota direktiivin 2009/16/EY 24 artiklassa säädetyn tarkastustietokannan kehittämisessä, ylläpidossa ja pitämisessä ajan tasalla ja kehittää, ylläpitää ja pitää ajan tasalla mainitun direktiivin ja 24 a artiklassa säädetyn validointivälineen. Kerättyjen tietojen perusteella virasto avustaa komissiota asiaankuuluvien kyseisen tietokannan tietojen analysoinnissa ja tietojen julkaisemisessa aluksista ja yhtiöistä, joiden toiminnan laatu on heikko tai erittäin heikko direktiivin 2009/16/EY mukaisesti.

Virasto tarjoaa asiaankuuluvia välineitä ja palveluja auttaakseen jäsenvaltioita niiden pyynnöstä täyttämään direktiivin 2009/16/EY mukaiset velvoitteensa.

Virasto avustaa komissiota myös ammatillisen koulutuksen ohjelman kehittämisessä jäsenvaltioiden satamavaltion tarkastajille yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa kuten Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjassa on sovittu direktiivin 2009/16/EY 22 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

4. Virasto avustaa komissiota direktiivin 2009/18/EY 17 artiklassa säädetyn eurooppalaisen merionnettomuustietokannan kehittämisessä ja ylläpidossa. Virasto laatii kyseiseen tietokantaan kerättyjen tietojen perusteella vuosikatsauksen merionnettomuuksista ja merellä sattuneista vaaratilanteista. Virasto tarjoaa asianomaisten jäsenvaltioiden meriturvallisuuden tutkintaviranomaisten pyynnöstä ja olettaen, ettei eturistiriitaa synny, operatiivista tukea kyseisille jäsenvaltioille meriturvallisuustutkinnan suorittamisessa. Virasto analysoi meriturvallisuustutkintaraportteja direktiivin 2009/18/EY mukaisesti määrittääkseen, millaisia unionin tason lisäarvoa tuottavia päätelmiä voidaan tehdä.

Virasto tarjoaa jäsenvaltioiden meriturvallisuustutkinnasta vastaaville viranomaisille säännöllistä koulutusta niiden tarpeiden mukaan.

5. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita neuvoston direktiivin 98/41/EY ([23]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2003/25/EY ([24]) ja 2009/45/EY ([25]) täytäntöönpanossa. Erityisesti virasto kehittää tietokannan direktiivin 2009/45/EY 9 artiklan 4 kohdan seitsemännessä alakohdassa ja direktiivin 98/41/EY 9 artiklan 3 kohdan a alakohdassa säädettyjen toimenpiteiden kirjaamista varten ja ylläpitää sitä sekä avustaa komissiota tällaisten toimenpiteiden arvioinnissa.

6. Virasto helpottaa komission ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja tietojenvaihtoa niiden hyväksyttyjen laitosten arvioimiseksi, jotka suorittavat katsastukseen ja todistuskirjojen antamiseen liittyviä tehtäviä asetuksen (EY) N:o 391/2009 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Erityisesti virasto

a) antaa komissiolle lausunnon asetuksen (EY) N:o 391/2009 8 artiklan 1 kohdan mukaisesta hyväksyttyjen laitosten arvioinnista;

b) toimittaa jäsenvaltioille asianmukaisia tietoja viraston suorittamien vierailujen ja tarkastuskäyntien yhteydessä, jotka on tehty komission asetuksen (EY) N:o 391/2009 8 artiklan 1 kohdan mukaisen arvioinnin tueksi, jotta voidaan tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/15/EY ([26]) 9 artiklan mukaista hyväksyttyjen laitosten valvontaa jäsenvaltioiden tukemiseksi niiden unionin ja kansainvälisten velvoitteiden täyttämisessä lippuvaltioina;

([23]) Neuvoston direktiivi 98/41/EY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 1998, yhteisön jäsenvaltioiden satamiin tai satamista liikennöivillä matkustaja-aluksilla olevien henkilöiden rekisteröinnistä (EYVL L 188, 2.7.1998, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/41/oj).

([24]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/25/EY, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2003, ro-ro-matkustaja-alusten erityisistä vakavuusvaatimuksista (EUVL L 123, 17.5.2003, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/25/oj).

([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/45/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, matkustaja-alusten turvallisuussäännöistä ja -määräyksistä (EUVL L 163, 25.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/45/oj).

([26]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/15/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, alusten tarkastamiseen ja katsastamiseen valtuutettuja laitoksia sekä merenkulun viranomaisten asiaan liittyviä toimia koskevista yhteisistä säännöistä ja standardeista (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/15/oj).

c) antaa komissiolle teknistä apua, joka koskee mahdollisia korjaavia toimenpiteitä tai sakkojen määräämisetä hyväksytyille laitoksille asetuksen (EY) N:o 391/2009 5 ja 6 artiklan ja vastaavien ennakkoilmoitusvaatimusten mukaisesti.

Sovellettaessa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohtaa virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita direktiivin 2009/21/EY 9 a artiklan täytäntöönpanossa.

7. Virasto avustaa komissiota Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/90/EU ([27]) täytäntöönpanossa toimittamalla turvallisuus- ja ympäristönäkökohtia koskevan teknisen arviointinsa, antamalla suosituksia ja luetteloita vastaavista suunnittelu-, valmistus- ja suorituskykyvaatimuksista ja testausnormeista, ja avustaa koordinointiryhmänsä teknisenä sihteeristönä toimivaa komissiota mainitun direktiivin 35 artiklan 4 kohdassa säädetyn tietokannan perustamisessa ja ylläpitämisessä sekä ilmoitettujen arviointilaitosten välisen yhteistyön helpottamisessa.

8. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita edistynyttä automaatioita hyödyntävien teknologioiden kehittämiseen liittyvien turvallisuusriskien tunnistamisessa.

9. Virasto analysoi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/993 ([28]) mukaisesti annettuja ja käytettyjä tilastoja merenkulkijoista. Se voi myös hallintoneuvoston pyynnöstä analysoida tilastoja merityötä koskevaan vuoden 2006 yleissopimukseen liittyvistä puutteista, jotka on tunnistettu direktiivin 2009/16/EY puitteissa suoritettujen satamavaltiotarkastusten yhteydessä auttaakseen parantamaan merenkulkijoiden työ- ja elinoloja aluksella.

10. Virasto voi hallintoneuvoston ennakkohyväksynnän saatuaan avustaa tarvittaessa komissiota ja jäsenvaltioita meriturvallisuuteen liittyvillä uusilla aloilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa kyseisillä aloilla.

5 artikla

Ympäristön kestävyyteen liittyvät tehtävät

1. Virasto tukee jäsenvaltioita kustannustehokkaasti täydentävillä meren pilaantumisen operatiivisilla torjuntakeinoilla, kestäviä vaihtoehtoisia polttoaineita varten kehitettävät keinot mukaan lukien, tai alusten aiheuttaman pilaantumisen ja öljyn- ja kaasunporauslaitteistojen aiheuttaman meren pilaantumisen osalta.

Virasto tarjoaa tällaista tukea asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä, jonka alaisuudessa puhdistustoimet toteutetaan. Tällainen tuki ei rajoita rannikkovaltioiden velvollisuutta ylläpitää asianmukaisia pilaantumisen torjuntamekanismeja, ja siinä on otettava huomioon jäsenvaltioiden olemassa oleva yhteistyö tällä alalla.

Viraston jäsenvaltioille tarjoamissa operatiivisissa keinoissa on otettava huomioon alan siirtyminen kestävien vaihtoehtoisten voimanlähteiden käyttöön laivoissa ja varauduttava siihen. Pilaantumisen torjuntatoimien käyttöönottoa olisi tarvittaessa pyydettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1313/2013/EU ([29]) perustetun unionin pelastuspalvelumekanismin, jäljempänä 'unionin pelastuspalvelumekanismi', kautta.

2. Virasto laatii ja pitää ajan tasalla kaikkia merialueita EU:ssa koskevan riskinarvioinnin, joka toimii pohjana viraston öljyntorjunta-alusten ja kemiallisen saasteen torjunta-alusten sijoittamiselle jäsenvaltioiden tukemiseksi meriympäristön pilaantumisen torjuntatoimissa.

([27]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/90/EU, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, laivavarusteista ja neuvoston direktiivin 96/98/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 146, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/90/oj).

([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/993, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2022, merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta (EUVL L 169, 27.6.2022, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj).

([29]) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

3. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita direktiivin 2005/35/EY mukaisesti mahdollisen pilaantumisen havaitsemisessa ja laittomiin päästöihin syyllistyvien alusten seurannassa. Virasto avustaa erityisesti kyseisen direktiivin 10–10 d artiklan täytäntöönpanossa

a) kehittämällä tarvittavan eurooppalaisen satelliittipohjaisen pilaantumisen paikannuspalvelun (CleanSeaNet) ja ylläpitämällä sitä osana SafeSeaNet-järjestelmää sekä kehittämällä ja ylläpitämällä muita raportointimekanismeja ja -järjestelmiä;

b) keräämällä, analysoimalla ja levittämällä asiaankuuluvia tietoja direktiivin 2005/35/EY täytäntöönpanosta ja valvonnasta sen nojalla;

c) kehittämällä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten valmiuksia ja helpottamalla parhaiden käytäntöjen vaihtoa näiden välillä;

d) kehittämällä sähköisen ulkoisen ilmoituskanavan miehistön ilmoittamia mahdollisia laittomia päästöjä koskevien tietojen vastaanottamista ja käsittelyä varten ja ylläpitämällä sitä sekä välittämällä tällaiset tiedot edelleen asianomaiselle jäsenvaltiolle tai asianomaisille jäsenvaltioille niin, että samalla varmistetaan mahdollisesta rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden ja heidän henkilötietojensa tarvittava suojelu.

4. Virasto tekee yhteistyötä muiden unionin virastojen, kuten asetuksella (EU) 2019/473 perustetun Euroopan kalastuksenvalvontaviraston (EFCA), kanssa tämän asetuksen 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen työjärjestelyjen mukaisesti.

5. Virasto tarjoaa CleanSeaNet-palvelua ja muita välineitä avustaakseen komissiota ja jäsenvaltioita komission tai jäsenvaltion pyynnöstä öljyn- ja kaasunporauslaitteistojen aiheuttaman meren pilaantumisen laajuuden ja ympäristövaikutusten seurannassa.

6. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita direktiivin (EU) 2019/883 täytäntöönpanossa, myös kyseisen direktiivin 14 artiklassa säädetyn tarkastustietokannan kehittämisessä, ylläpitämisessä ja pitämisessä ajan tasalla.

7. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita direktiivin 2008/56/EY täytäntöönpanossa edistämällä kyseissä direktiivissä määritellyn tavoitteen merivesien hyvän ekologisen tilan saavuttamisesta tai ylläpitämiseksi direktiivin 2008/56/EY meriliikenteeseen liittyvien tekijöiden osalta ja viraston tarjoamien olemassa olevien välineiden, kuten yhdennettyjen merenkulkualan palveluiden, hyödyntämisessä.

8. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita komission tai jäsenvaltion pyynnöstä direktiivin (EU) 2016/802 meriliikenteeseen liittyvien osien täytäntöönpanossa, myös operatiivisilla välineillä ja palveluilla. Tältä osin virasto myös ylläpitää asiaankuuluvaa tarkastustietokantaa, joka auttaa jäsenvaltioita arvioimaan riskiä siitä, että alukset eivät noudata kyseistä direktiiviä.

9. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1257/2013 ([30]) täytäntöönpanossa keräämällä ja analysoimalla tietoja mainitun asetuksen noudattamisesta.

10. Virasto voi hallintoneuvoston ennakkohyväksynnän saatuaan tukea tarvittaessa komissiota ja jäsenvaltioita ympäristön kestävyyteen liittyvillä uusilla aloilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa kyseisillä aloilla.

11. Virasto antaa komissiolle joka kolmas vuosi kertomuksen unionin tasolla saavutetusta edistyksestä meriliikenteen ympäristövaikutusten vähentämisessä.

([30]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2013, annettu 20 päivänä marraskuuta 2013, aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (EUVL L 330, 10.12.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1257/oj).

6 artikla

Hiilestä irtautumiseen liittyvät tehtävät

1. Virasto antaa komissiolle ja jäsenvaltioille komission tai jäsenvaltion pyynnöstä teknistä apua, joka liittyy operatiivisiin ja teknisiin toimenpiteisiin ja alusten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviin sääntelytoimiin. Virasto voi tässä yhteydessä käyttää mitä tahansa asiaankuuluvia operatiivisia välineitä tai palveluja. Erityisesti virasto tutkii, analysoi ja ehdottaa komissiolle jäsenvaltiota ennakkoon kuultuaan asiaankuuluvia ohjeita tai suosituksia, jotka liittyvät kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden ja energia- ja käyttövoimajärjestelmien, kuten asetuksessa (EU) 2023/1805 määriteltyjen päästöttömien teknologioiden, maasähkön tai tuuliavusteisen propulsion, tai aurinkoavusteisen käyttövoiman käyttöönottoon aluksissa sekä energiatehokkuusratkaisuihin, kuten nopeuden optimointiin.

2. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita asetuksen (EU) 2023/1805 täytäntöönpanossa. Virasto avustaa komissiota erityisesti asetuksen (EU) 2023/1805 19 artiklalla perustetun FuelEU-tietokannan ja muiden mainitun asetuksen 19 artiklassa tarkoitettujen asiaankuuluvien tietoteknisten välineiden kehittämisessä ja ylläpidossa, erityisesti kyseisen asetuksen 18 artiklassa säädettyjen asianmukaisten seurantavälineiden sekä neuvonnan ja riskiperusteisten kohdennusvälineiden kehittämisessä täytäntöönpano-, todentamis- ja täytäntöönpanon valvontatoimien helpottamiseksi sekä asiaankuuluvien tietojen analysoinnissa ja kyseisen asetuksen 30 artiklan mukaisen raportoinnin valmistelussa.

3. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita asetuksen (EU) 2015/757 täytäntöönpanossa. Erityisesti virasto avustaa komissiota asiaankuuluvien tietoteknisten välineiden, tietokantojen ja ohjeiden kehittämisessä, päivittämisessä ja ylläpidossa mainitun asetuksen täytäntöönpanemiseksi ja täytäntöönpanotoimien helpottamiseksi sekä mainitun asetuksen mukaisesti raportoitujen asiaankuuluvien tietojen analysoinnissa, minkä lisäksi se tukee komissiota sen toimissa mainitun asetuksen 21 artiklan mukaisten velvoitteiden noudattamiseksi.

4. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita direktiivin 2003/87/EY merenkulkualaan liittyvien osien täytäntöönpanossa. Virasto avustaa komissiota erityisesti asianmukaisten tietoteknisten täytäntöönpanovälineiden, seurantavälineiden, ohjeiden ja riskiperusteisten kohdentamisvälineiden kehittämisessä, jotta voidaan helpottaa merenkulkualan kannalta merkityksellisiä kyseiseen direktiiviin liittyviä todentamistoimia sekä täytäntöönpanon valvontatoimia sekä ja täytäntöönpanotoimia, hyödyntäen samalla olemassa olevien asiaankuuluvien välineiden, palvelujen ja tietokantojen tuloksia.

5. Edellä 1–4 kohdassa tarkoitettuun apuun sisältyy myös mahdollisten vaikutusten seuranta ja niistä raportointi siltä osin kuin on kyse vaikutuksista satamaliikenteeseen, satamien välttelyyn ja unionin satamien vahingoksi tapahtuvaan liikenteen siirtymiseen lähialueilla sijaitseviin konttien jälleenlaivaussatamiin.

6. Virasto antaa komissiolle joka kolmas vuosi kertomuksen unionin tasolla saavutetusta edistyksestä meriliikenteen hiilestä irtautumisessa. Kertomukseen on mahdollisuuksien mukaan sisällytettävä tekninen analyysi esiin tulleista seikoista, joihin voitaisiin puuttua unionin tasolla. Kertomus on asetettava julkisesti saataville viraston verkkosivustolla haut mahdollistavassa muodossa.

7 artikla

Merelliseen turvallisuuteen ja kyberturvallisuuteen liittyvät tehtävät

1. Virasto tarjoaa komissiolle teknistä apua tälle asetuksen (EY) N:o 725/2004 9 artiklan 4 kohdan nojalla osoitettujen tarkastustehtävien suorittamisessa.

2. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita komission tai jäsenvaltion pyynnöstä yhdessä muiden asiaankuuluvien unionin elinten kanssa laatimalla teknisiä ohjeita, helpottamalla kyberuhkien sietokykyä ja kyberhäiriöitä koskevien parhaiden käytäntöjen ja tietojen vaihtoa jäsenvaltioiden välillä.

8 artikla

Merivalvontaan ja merellä tapahtuviin kriiseihin liittyvät tehtävät

1. Virasto tarjoaa komissiolle ja jäsenvaltioille komission tai jäsenvaltion pyynnöstä uusimpaan teknologiaan perustuvia merivalvonta- ja viestintäpalveluja, mukaan lukien avaruus- ja maainfrastruktuurit sekä mille tahansa alustalle asennetut anturit, joilla parannetaan merellistä tilannetietoisuutta, myös geopoliittisissa haasteissa.

2. Virasto edistää direktiivin 2002/59/EY soveltamisalaan kuuluvan liikenteen seurannan alalla erityisesti rantavaltioiden välistä yhteistyötä kyseessä olevilla merenkulkualueilla ja kehittää, ylläpitää ja käyttää kyseisen direktiivin 6 b artiklassa tarkoitettua LRIT-järjestelmää (pitkän kantaman järjestelmä alusten tunnistamiseksi ja seuraamiseksi), Euroopan tietokeskusta ja kyseisen direktiivin 22 a artiklassa tarkoitettua SafeSeaNet-järjestelmää samoin kuin kansainvälistä LRIT:n tiedonvaihtojärjestelmää IMO:ssa tehdyn sitoumuksen mukaisesti.

3. Virasto ilmoittaa pyynnöstä ja unionin lainsäädännön ja kansallisen oikeuden soveltamista rajoittamatta komissiolle, toimivaltaisille kansallisille viranomaisille ja asiaankuuluville unionin elimille niiden toimivaltuuksien puitteissa asiaankuuluvia aluksen sijainti- ja maahavaintotietoja meriliikenteen alaa koskevassa sovellettavassa unionin lainsäädännössä säädettyjen tai sitä koskevien kansainvälisten oikeudellisten välineiden mukaisten, merirosvoukseen ja lainvastaisiin tahallisiin tekoihin liittyvien uhkien torjuntatoimien helpottamiseksi, ellei sovellettavista tietosuojasäännöistä muutu johdu ja direktiivin 2002/59/EY mukaisesti perustettuja hallinnollisia menettelyjä noudattaen. Alusten LRIT-tietojen antaminen edellyttää asianomaisen lippuvaltion lupaa.

4. Virasto ylläpitää keskusta, joka on käytettävissä 24 tuntia vuorokaudessa seitsemänä päivänä viikossa ja joka antaa pyynnöstä ja unionin lainsäädännön ja kansallisen oikeuden soveltamista rajoittamatta komissiolle, toimivaltaisille kansallisille viranomaisille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden oikeuksia ja velvollisuuksia lippu-, rannikko- ja satamavaltioina, sekä asiaankuuluville unionin elimille niiden toimivaltuuksien puitteissa tarvittaessa merellistä tilannetietoisuutta koskevia tietoja ja analyyttisiä tietoja niiden tukemiseksi seuraavissa:

a) turvallisuus, turvatoimet ja meren pilaantumisen torjunta;

b) merellä tapahtuvat hätätilanteet;

c) sellaisten unionin säädösten täytäntöönpano, joissa edellytetään alusten liikkeiden ja merenkulkuun liittyvien vaarojen seurantaa;

d) merirosvoukseen ja muihin lainvastaisiin tahallisiin tekoihin liittyvien uhkien torjuntatoimet, joista säädetään meriliikenteen alaa koskevassa sovellettavassa unionin lainsäädännössä tai jotka toteutetaan sitä koskevien kansainvälisten oikeudellisten välineiden mukaisesti;

e) sellaisten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla hyväksyttyjen unionin rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpano, jotka kuuluvat viraston toimivaltaan.

Tällaisten tietojen antamisessa noudatetaan sovellettavaa tietosuojalainsäädäntöä ja tarpeen mukaan direktiivin 2002/59/EY mukaisesti perustetun korkean tason ohjausryhmän antamia ohjeita. Alusten LRIT-tietojen antaminen edellyttää asianomaisen lippuvaltion lupaa.

5. Virasto edistää toimivaltansa puitteissa nopeaa reagointia kriiseihin ja niiden lieventämistä avustamalla jäsenvaltioita ja komissiota näiden pyynnöstä valmiussuunnitelmien täytäntöönpanossa ja helpottamalla tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa näiden välillä.

6. Virasto avustaa komissiota Copernicuksen turvallisuuspalvelujen merivalvontaosion käytössä Copernicus-ohjelman hallinnointi- ja rahoituspuitteiden mukaisesti.

7. Virasto avustaa komissiota ja jäsenvaltioita vapaaehtoisen yhteisen merialueiden valvonnan tietojenvaihtoympäristön (CISE) kehittämisessä ja ylläpidossa; kyseessä on yhteentoimivuusratkaisu, jonka tarkoituksena on helpottaa merialalla toimivaltaisten kansallisten siviili- ja sotilasviranomaisten käyttämien eri järjestelmien välistä tietojenvaihtoa ja täydentää pakollisten tietojärjestelmien kautta jo saatavilla olevia tietoja.

9 artikla

Digitalisaatioon ja yksinkertaistamiseen liittyvät tehtävät

1. Virasto kerää ja toimittaa tarvittaessa sen toimivallan piiriin kuuluvan unionin lainsäädännön aloilla objektiivisia, luotettavia ja vertailukelpoisia tilastoja ja tietoja arvioidakseen olemassa olevien toimenpiteiden tehokkuutta ja kustannustehokkuutta. Tällaisiin tehtäviin kuuluvat sähköisten todistusten käytön helpottaminen ja edistäminen, nykyisten tietokantojen hyödyntäminen sekä innovatiivisten tietoteknisten ja tekoälyvälineiden käyttäminen.

2. Virasto avustaa komissiota Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1239 ([31]) täytäntöönpanossa, jossa sillä on seuraavat tehtävät:

a) asetuksen (EU) 2019/1239 1 artiklalla perustetun eurooppalaisen merenkulkualan yhdennetyn palveluympäristön, jäljempänä 'EMSWe', yhteisten tietoteknisten osien ja palvelujen kehittäminen ja ylläpitäminen komission vastuulla;

b) asetuksella (EU) 2019/1239 perustetun EMSWe-datajoukon, viestien soveltamisohjeen ja digitaalisten taulukoiden mallien ylläpitäminen;

c) ei-sitovien teknisten ohjeiden laatiminen jäsenvaltioille EMSWe:n täytäntöönpanoa varten;

d) EMSWe:ssä vaihdettujen tietojen paremman uudelleenkäytön ja jakamisen helpottaminen SafeSeaNet-palvelun avulla.

3. Virasto tarjoaa jäsenvaltioille niiden pyynnöstä apua, myös koulutusta, niiden rekistereiden ja menettelyjen digitalisoinnissa sähköisten varmenteiden käyttöönoton helpottamiseksi ja hallinnollisen taakan vähentämiseksi, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta jäsenvaltioiden rekistereitä koskeviin olemassa oleviin teknisiin ratkaisuihin tai jäsenvaltioiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin lippuvaltioina.

4. Tietoteknisiä välineitä ja muita teknisiä ratkaisuja kehittäessään virasto ottaa aina huomioon kyberturvallisuuden.

10 artikla

Vierailut jäsenvaltioihin ja tarkastuskäynnit

1. Avustaakseen komissiota sen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisten velvoitteiden täyttämisessä, erityisesti asiaankuuluvan meriturvallisuutta ja meren pilaantumisen torjuntaa koskevan unionin lainsäädännön tehokkaan täytäntöönpanon arvioinnissa, virasto tekee vierailuja jäsenvaltioihin, jos komissio siirtää tällaisen tehtävän virastolle, hallintoneuvoston vahvistamaa menettelyä noudattaen. Tällaisessa menettelyssä käytetään kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jolla pyritään todentamaan useamman kuin yhden sellaisen säädöksen noudattaminen, joka on merkityksellinen asianomaisen jäsenvaltion lippu-, satama- tai rannikkovaltiona toimimisen kannalta.

2. Viraston on ilmoitettava asianomaiselle jäsenvaltiolle 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti suunnitellusta vierailusta, sitä suorittamaan valtuutettujen virkamiesten nimet, vierailun alkamisajankohta ja sen odotettu kesto. Vierailuja suorittamaan valtuutettujen viraston virkamiesten on tehtävänsä suorittaakseen esitettävä viraston pääjohtajan, jäljempänä 'pääjohtaja', kirjallinen päätös, jossa määritellään heidän tehtävänsä kohde ja tarkoitus.

3. Virasto voi suorittaa komission puolesta tarkastuskäyntejä unionin sitovien säädösten vaatimusten mukaisesti myös hyväksyttyjen laitosten osalta sekä direktiivin (EU) 2022/993 mukaisesti kolmansien maiden merenkulkijoiden koulutuksen ja pätevyyden tunnustamisen osalta, jos komissio siirtää tällaisen tehtävän virastolle.

4. Virasto voi myös suorittaa laitoksen tarkastuksia komission puolesta kolmansissa maissa sijaitsevissa kierrätyslaitoksissa asetuksen (EU) N:o 1257/2013 mukaisesti, jos komissio siirtää tällaisen tehtävän virastolle.

([31]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1239, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, eurooppalaisen merenkulkualan yhdennetyn palveluympäristön perustamisesta ja direktiivin 2010/65/EU kumoamisesta (EUVL L 198, 25.7.2019, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj).

5. Viraston on kunkin tässä artiklassa tarkoitetun vierailun tai tarkastuskäynnin päätteeksi laadittava raportti ja lähetettävä se komissiolle ja asianomaiselle jäsenvaltiolle. Raportti laaditaan komission vahvistaman mallin mukaisesti.

6. Tarvittaessa ja aina tässä artiklassa tarkoitetun vierailu- tai tarkastuskäyntikierroksen päätyttyä virasto analysoi kyseisen kierroksen raportit horisontaalisten havaintojen ja yleisten päätelmien tekemiseksi käytössä olevien toimenpiteiden tehokkuudesta ja kustannustehokkuudesta. Virasto esittää kyseisen analyysin komissiolle ja jäsenvaltioille, jotta keskusteluja siitä voitaisiin jatkaa mahdollisten päätelmien tekemiseksi ja hyvien toimintatapojen levittämisen helpottamiseksi.

III LUKU

MUUT VIRASTON TEHTÄVÄT, JOTKA LIITTYVÄT KANSAINVÄLISIIN SUHTEISIIN JA EUROOPAN RANNIKKOVARTIOSTOYHTEISTYÖHÖN

11 artikla

Kansainväliset suhteet

1. Komission tai jäsenvaltion pyynnöstä virasto tarjoaa jäsenvaltioille ja komissiolle teknistä apua, jota niiden osallistuminen IMO:n, meriliikenteen osalta Kansainvälisen työjärjestön, Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjan ja asiaankuuluvien alueellisten järjestöjen teknisten elinten asiaankuuluvaan työhön edellyttää, unionin toimivaltaan kuuluvien asioiden osalta.

Jotta kyseiset tehtävät voidaan suorittaa tehokkaasti ja tuloksellisesti, pääjohtaja voi päättää sijoittaa henkilöstöä Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevaan unionin edustustoon edellyttäen, että Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) kanssa on tehty asianmukaiset sopimukset, tukeakseen jäsenvaltioita ja komissiota toimissa, jotka liittyvät niiden osallistumiseen IMO:n toimintaan. Tällainen päätös edellyttää komission ja hallintoneuvoston ennakkosuostumusta. Tällaisessa päätöksessä on määriteltävä suoritettavien toimien laajuus sijoitetun henkilöstön osalta siten, että vältetään tarpeettomia kustannuksia ja viraston hallinnollisten tehtävien päällekkäisyyttä.

2. Komission pyynnöstä virasto voi antaa asiaankuuluvia unionin säädöksiä koskevaa teknistä apua, mukaan lukien asiaankuuluvien koulutustoimien järjestäminen, unionin jäsenyyttä hakeville valtioille, ja soveltuvin osin Euroopan naapuruuspolitiikan kumppanimaille ja maille, jotka osallistuvat Pariisin yhteisymmärryspöytäkirjaan.

3. Virasto voi komission tai EUH:n tai molempien taikka jäsenvaltioiden pyynnöstä tarjota apua sellaisen alusten aiheuttaman pilaantumisen ja öljyn- ja kaasunporauslaitteistojen aiheuttaman meren pilaantumisen osalta, joka vaikuttaa alueellisen merialueen unionin kanssa jakaviin kolmansiin maihin. Virasto tarjoaa apua unionin pelastuspalvelumekanismin ja niiden 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioihin sovellettavien edellytysten mukaisesti, joita sovelletaan analogisesti kyseisiin kolmansiin maihin. Kyseiset tehtävät sovitetaan yhteen meren pilaantumista koskevien nykyisten alueellisten yhteistyöjärjestelyjen kanssa.

4. Virasto voi komission pyynnöstä tarjota teknistä apua kolmansille maille komission toimivaltaan kuuluvissa asioissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 24 artiklan soveltamista.

5. Virasto voi komission hyväksynnän mukaisesti tehdä hallinnollisia järjestelyjä ja yhteistyötä muiden sellaisten unionin elinten kanssa, jotka toimivat viraston toimivaltaan kuuluvien asioiden alalla. Tällaisista järjestelyistä ja yhteistyöstä on saatava hallintoneuvoston puoltava lausunto, ja niistä on raportoitava sille seuraavan säännöllisen raportointikauden aikana.

6. Hallintoneuvosto hyväksyy osana yhtenäistä ohjelma-asiakirjaa viraston kansainvälisiä suhteita koskevan strategian viraston toimivaltaan kuuluvissa asioissa.

12 artikla

Eurooppalainen yhteistyö rannikkovartiostotoiminnoissa

1. Virasto tukee yhteistyössä Frontexin sekä EFCAn kanssa kunkin viraston toimeksiannon puitteissa rannikkovartiostotoimintoja toteuttavia kansallisia viranomaisia kansallisella ja unionin tasolla sekä tarpeen mukaan kansainvälisellä tasolla

a) jakamalla, yhdistämällä ja analysoimalla tietoja, joita on saatavilla alusten ilmoitusjärjestelmissä ja muissa mainittujen virastojen ylläpitämissä tai niiden käytettävissä olevissa tietojärjestelmissä, niitä koskevien oikeusperustojen mukaisesti ja rajoittamatta jäsenvaltioiden omistusoikeutta tietoihin;

b) tarjoamalla uusimpaan teknologiaan perustuvia valvonta- ja viestintäpalveluja, mukaan lukien avaruus- ja maainfrastruktuuri sekä mille tahansa alustalle asennetut anturit;

c) kehittämällä valmiuksia suuntaviivoja ja suosituksia laatimalla ja parhaita käytäntöjä vahvistamalla sekä tarjoamalla henkilöstön koulutusta ja henkilöstövaihtoa;

d) tehostamalla rannikkovartiostotoimintoja koskevaa tietojenvaihtoa ja yhteistyötä, myös analysoimalla merialan operatiivisia haasteita ja kehittymässä olevia riskejä;

e) jakamalla valmiuksia suunnittelemalla ja panemalla täytäntöön monialaisia operaatioita sekä jakamalla voimavaroja ja muita valmiuksia siltä osin kuin mainitut virastot koordinoivat näitä toimintoja ja niihin on saatu asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten suostumus.

2. Viraston, Frontexin sekä EFCAn rannikkovartiostotoiminnoissa tekemän yhteistyön yksityiskohtaiset muodot määritetään työjärjestelyssä niiden kunkin toimeksiannon ja kyseisiin virastoihin sovellettavien varainhoitoa koskevien sääntöjen mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 15 artiklassa säädettyä hallintoneuvoston toimivaltaa. Hallintoneuvosto, Frontexin hallintoneuvosto ja EFCAn hallintoneuvosto hyväksyvät tällaisen järjestelyn.

3. Komissio laatii tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden, viraston, Frontexin sekä EFCAn kanssa rannikkovartiostotoiminnoissa tehtävää eurooppalaista yhteistyötä koskevan käsikirjan. Kyseinen käsikirja sisältää suuntaviivoja, suosituksia ja parhaita käytäntöjä tietojenvaihtoa varten. Komissio hyväksyy käsikirjan suosituksen muodossa.

4. Tässä artiklassa säädetyt tehtävät eivät rajoita 4–11 artiklassa tarkoitettujen viraston tehtävien hoitamista eivätkä rajoita jäsenvaltioiden oikeuksia tai velvollisuuksia etenkään lippu-, satama- tai rannikkovaltioina.

13 artikla

Viestintä ja tiedon levittäminen

Virasto voi omasta aloitteestaan toteuttaa tiedotustoimia toimeksiantonsa piiriin kuuluvilla aloilla tehdäkseen työtään tunnetuksi ja levittääkseen asiaankuuluvia ohjeita. Tiedotustoimilla on tuettava 3–12 artiklassa tarkoitettuja muita tehtäviä, ja ne on toteutettava asianmukaisten hallintoneuvoston hyväksymien tiedotusta ja viestintää koskevien suunnitelmien mukaisesti. Hallintoneuvosto saattaa kyseiset tarveanalyysiin perustuvat suunnitelmat säännöllisesti ajan tasalle.

IV LUKU

VIRASTON ORGANISAATIO

14 artikla

Hallinto- ja johtamisrakenne

Viraston hallinto- ja johtamisrakenteen muodostavat

a) hallintoneuvosto, jolle kuuluvat tehtävät vahvistetaan 16 artiklassa;

b) pääjohtaja, jolle kuuluvat tehtävät vahvistetaan 22 artiklassa.

15 artikla

Hallintoneuvoston kokoonpano

1. Hallintoneuvosto koostuu yhdestä kunkin jäsenvaltion edustajasta ja neljästä komission edustajasta, joilla kaikilla on äänioikeus.

Hallintoneuvostoon kuuluu myös neljä viraston 2 artiklassa säädettyihin tavoitteisiin läheisimmin liittyvien tarkoitettujen alojen äänioikeudetonta ammattilaista, jotka komissio nimittää.

Hallintoneuvoston jäsenet nimitetään heidän 2 artiklassa tarkoitettuja aloja koskevan kokemuksensa ja asiantuntemuksensa perusteella. Jäsenvaltiot ja komissio pyrkivät tahoillaan varmistamaan miesten ja naisten tasapuolisen edustuksen hallintoneuvostossa. Yhden neljästä ammattilaisesta on oltava direktiivin 2009/18/EY 10 artiklassa tarkoitetun meriturvallisuuden tutkintaviranomaisten pysyvän yhteistyöjärjestelmän edustaja.

2. Kukin jäsenvaltio ja komissio nimittää oman hallintoneuvoston jäsenensä sekä varajäsenen, joka edustaa hallintoneuvoston jäsentä hänen poissa ollessaan.

3. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi on neljä vuotta. Hallintoneuvoston jäsenten toimikausi voidaan uusia.

4. Hallintoneuvoston kunkin jäsenen ja varajäsenen on allekirjoitettava toimikautensa alussa kirjallinen ilmoitus siitä, että hän ei ole eturistiriitatilanteessa. Hallintoneuvoston kunkin jäsenen ja varajäsenen on saatettava ilmoituksensa ajan tasalle eturistiriitoihin liittyvien olosuhteiden muuttuessa. Virasto julkaisee kyseiset ilmoitukset ja päivitykset verkkosivustollaan.

16 artikla

Hallintoneuvoston tehtävät

1. Sen varmistamiseksi, että virasto huolehtii tehtävistään, hallintoneuvosto

a) ohjaa yleisesti ja strategisesti viraston toimintaa;

b) hyväksyy viraston yhtenäisen ohjelma-asiakirjan vuosittain äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä 17 artiklan mukaisesti saatuaan lausunnon komissiolta;

c) hyväksyy äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä viraston vuotuisen talousarvion ja henkilöstötaulukon ja hoitaa muita viraston talousarvioon liittyviä tehtäviä VI luvun mukaisesti;

d) hyväksyy äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä viraston toimintaa koskevan konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen ja toimittaa sen kunakin vuonna viimeistään 1 päivänä heinäkuuta Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja jäsenvaltioille ja julkistaa sen;

e) vahvistaa virastoon sovellettavat varainhoitosäännöt 24 artiklan mukaisesti;

f) antaa äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä lausunnon viraston lopullisesta tilinpäätöksestä;

g) vahvistaa 10 artiklan nojalla tehtäviä vierailuja koskevan menettelyn;

h) tarkastelee ja hyväksyy hallinnolliset järjestelyt 11 artiklan 5 kohdan mukaisesti;

i) hyväksyy petostentorjuntastrategian, joka on oikeassa suhteessa petosriskeihin nähden ottaen huomioon toteutettavien toimenpiteiden kustannukset ja hyödyt;

j) hyväksyy ja asettaa julkisesti saataville jäsentensä eturistiriitojen ehkäisemistä ja hallintaa koskevat säännöt ja julkaisee vuosittain verkkosivustollaan hallintoneuvoston jäsenten sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset;

k) hyväksyy avoimuussäännöt ja -menettelyt, jotka koskevat lobbaustoimintaa ja kolmansien yhteisöjen osallistumista sellaisten, erityisesti tällaisia kolmansia yhteisöjä koskevien raporttien tai muiden asiakirjojen valmisteluun, jotka virasto antaa ja jotka julkaistaan sen verkkosivustolla;

l) hyväksyy tarpeiden analysoinnin pohjalta 13 artiklassa tarkoitetut tiedotusta ja viestintää koskevat suunnitelmat ja saattaa ne säännöllisesti ajan tasalle;

m) vahvistaa työjärjestyksensä äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä ja asettaa työjärjestyksen julkisesti saataville;

n) käyttää 2 kohdan mukaisesti viraston henkilöstön suhteen Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä, jäljempänä 'henkilöstösäännöt', nimittävälle viranomaiselle ja unionin muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa, jäljempänä 'muuhun henkilöstöön sovellettavat palvelussuhteen ehdot', työsopimusten tekemiseen valtuutetulle viranomaiselle annettuja valtuuksia, jotka on vahvistettu neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 ([32]);

o) vahvistaa henkilöstösääntöjen ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen täytäntöönpanoa koskevat säännökset henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

p) nimittää pääjohtajan, antaa hänelle ohjausta ja seuraa hänen suoriutumistaan tehtävistään ja jatkaa tarvittaessa hänen toimikauttaan tai erottaa hänet äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä 21 artiklan mukaisesti;

q) vahvistaa päätöksentekomenettelyt, joita pääjohtajan on noudatettava;

r) tarvittaessa, jollei henkilöstösäännöistä ja muuhun henkilöstöön sovellettavista palvelussuhteen ehdoista muuta johdu, nimittää tilinpitäjän, joka hoitaa tehtäviään täysin riippumattomasti;

s) huolehtii siitä, että sisäisen tai ulkoisen tarkastuksen raportteihin ja arviointeihin perustuvien havaintojen ja suositusten sekä Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) ja Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) tutkimusten perusteella toteutetaan asianmukaiset jatkotoimet;

t) tekee kaikki päätökset viraston sisäisten rakenteiden perustamisesta äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä, myös päätösvallattomien neuvoa-antavien ryhmien tai työryhmien perustamisesta ja tarvittaessa niiden muuttamisesta ottaen huomioon moitteettoman varainhoidon;

u) hyväksyy äänivaltaisten jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä järjestelyt, jotka koskevat kolmansien maiden osallistumista viraston toimintaan 23 artiklan mukaisesti;

v) hyväksyy tehokkuusetuja ja synergiaa koskevan strategian;

w) hyväksyy 36 artiklassa tarkoitetut viraston sisäiset turvallisuussäännöt;

x) nimittää viraston tietosuojavastaavan.

Sovellettaessa g alakohdan ensimmäistä alakohtaa, jos komissio ilmoittaa 15 päivän kuluessa menettelyn hyväksymisestä vastustavansa sitä, hallintoneuvosto tutkii menettelyn uudelleen ja vahvistaa sen mahdollisine muutoksineen toisessa käsittelyssä joko kahden kolmasosan enemmistöllä, komission edustajat mukaan luettuina, tai jäsenvaltioiden edustajien yksimielisellä päätöksellä;

2. Hallintoneuvosto tekee henkilöstösääntöjen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti henkilöstösääntöjen 2 artiklan 1 kohtaan ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 6 artiklaan perustuvan päätöksen, jolla siirretään asiaankuuluva nimittävän viranomaisen toimivalta pääjohtajalle ja vahvistetaan ehdot, joiden täyttyessä toimivallan siirto voidaan keskeyttää. Pääjohtajalla on valtuudet siirtää nämä valtuudet edelleen.

Jos poikkeukselliset olosuhteet sitä edellyttävät, hallintoneuvosto voi tekemällään päätöksellä tilapäisesti keskeyttää pääjohtajalle siirretyn nimittävän viranomaisen toimivallan ja hänen edelleen siirtämänsä nimittävän viranomaisen toimivallan ja käyttää kyseistä toimivaltaa itse tai siirtää sen jollekin jäsenistään tai jollekulle henkilöstöön kuuluvalle, joka on muu kuin pääjohtaja.

17 artikla

Vuotuinen ja monivuotinen ohjelmasuunnittelu

1. Hallintoneuvosto hyväksyy vuosittain viimeistään 30 päivänä marraskuuta yhtenäisen ohjelma-asiakirjan, joka sisältää vuotuisen ja monivuotisen ohjelmasuunnittelun, pääjohtajan laatiman luonnoksen perusteella ottaen huomioon komission lausunnon. Hallintoneuvosto toimittaa ohjelma-asiakirjan Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle.

([32]) EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.

Jos komissio ilmoittaa vastustavansa hyväksyttyä yhtenäistä ohjelma-asiakirjaa 15 päivän kuluessa sen hyväksymisestä, hallintoneuvosto tutkii yhtenäisen ohjelma-asiakirjan uudelleen ja hyväksyy sen kahden kuukauden kuluessa komission vastustamista koskevasta ilmoituksesta, mahdollisine muutoksineen toisessa käsittelyssä joko äänivaltaisen jäsenten kahden kolmasosan enemmistöllä, komission edustajat mukaan luettuina, tai jäsenvaltioiden edustajien yksimielisellä päätöksellä.

2. Yhtenäisestä ohjelma-asiakirjasta tulee lopullinen, kun unionin yleinen talousarvio on lopullisesti vahvistettu, ja sitä on tarvittaessa mukautettava talousarviota vastaavasti.

3. Vuotuisessa työohjelmassa on esitettävä yksityiskohtaiset tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset, myös tulosindikaattorit. Siinä on myös esitettävä kuvaus rahoitettavista toimista ja mainittava kuhunkin toimeen osoitetut taloudelliset resurssit ja henkilöresurssit toimintoperusteisen budjetoinnin ja hallinnoinnin periaatteiden mukaisesti. Vuotuisen työohjelman on oltava johdonmukainen suhteessa monivuotiseen työohjelmaan. Siinä on selkeästi ilmoitettava, mitkä toiminnot on lisätty tai poistettu tai mitä toimia on muutettu edelliseen varainhoitovuoteen verrattuna. Vuotuisessa tai monivuotisessa ohjelmassa tai kummassakin on esitettävä strategia suhteiden järjestämiseksi 11 artiklassa tarkoitettuihin kolmansiin maihin tai kansainvälisiin järjestöihin sekä tähän strategiaan liittyvät toimet.

4. Hallintoneuvosto muuttaa hyväksyttyä vuotuista työohjelmaa, jos virastolle annetaan uusi tehtävä. Tällaisen uuden tehtävän sisällyttämisen edellytyksenä on henkilöstöresursseihin ja talousarvioresursseihin kohdistuvien vaikutusten analyysi, ja se voi edellyttää hallintoneuvoston päätöstä muiden tehtävien lykkäämisestä.

5. Hallintoneuvosto tutkii ja hyväksyy yhtenäisen ohjelma-asiakirjan valmistelun yhteydessä 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa, 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, 4 artiklan 2, 9 ja 10 kohdassa, 5 artiklan 6, 8 ja 10 kohdassa, 7 artiklan 2 kohdassa, 8 artiklan 6 ja 7 kohdassa, 9 artiklan 3 kohdassa, 10 artiklan 4 kohdassa ja 11 artiklan 2 ja 4 kohdassa tarkoitetut komission tai jäsenvaltioiden teknistä apua koskevat pyynnöt, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hallintoneuvoston oikeutta asettaa tietyt tehtävät ja toimet etusijalle vuotuisessa ja monivuotisessa suunnittelussa. Tällaisten pyyntöjen hyväksyminen

a) ei vaikuta viraston muihin tehtäviä;

b) on tehtävä välttäen toimien päällekkäisyyttä;

c) edellyttää henkilöstöresursseihin ja talousarvioresursseihin kohdistuvien vaikutusten analyysia; ja

d) voi edellyttää hallintoneuvoston päätöstä muiden tehtävien lykkäämisestä.

6. Vuotuiseen työohjelmaan tehtävät olennaiset muutokset on hyväksyttävä samaa menettelyä noudattaen kuin alkuperäinen vuotuinen työohjelma. Hallintoneuvosto voi siirtää pääjohtajalle valtuudet tehdä vuotuiseen työohjelmaan muita kuin olennaisia muutoksia.

7. Monivuotisessa työohjelmassa on esitettävä yleinen strateginen ohjelma, mukaan lukien tavoitteet, odotetut tulokset ja tulosindikaattorit. Siinä on esitettävä myös resursseja koskeva ohjelmasuunnittelu, mukaan lukien monivuotinen talousarvio ja henkilöstö.

8. Tämän artiklan 7 kohdassa tarkoitettua strategista ohjelmaa on saatettava ajan tasalle tarpeen mukaan, ja erityisesti 38 artiklassa tarkoitetun arvioinnin tulosten huomioon ottamiseksi. Tämän artiklan 7 kohdassa tarkoitettu resursseja koskeva ohjelmasuunnittelu on saatettava ajan tasalle vuosittain.

18 artikla

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

1. Hallintoneuvosto valitsee äänivaltaisten jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan hallintoneuvoston äänivaltaisten jäsenten kahden kolmasosan enemmistöllä.

2. Puheenjohtajan ollessa estynyt hoitamasta tehtäviään varapuheenjohtaja toimii tämän sijaisena.

3. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on neljä vuotta, ja se voidaan uusia kerran. Jos puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan jäsenyys hallintoneuvostossa kuitenkin päättyy heidän toimikautensa aikana, myös heidän toimikautensa päättyy tuona päivänä ilman eri toimenpiteitä.

19 artikla

Hallintoneuvoston kokoukset

1. Hallintoneuvoston kokoukset järjestetään sen työjärjestyksen mukaisesti ja sen puheenjohtajan kutsusta.

2. Pääjohtaja osallistuu asioiden käsittelyyn, paitsi jos hänen osallistumisensa voi puheenjohtajan päätöksen perusteella johtaa eturistiriitaan tai jos hallintoneuvoston on määrä tehdä päätös 32 artiklan mukaisesti.

3. Hallintoneuvosto kokoontuu sääntömääräiseen istuntoon kahdesti vuodessa. Lisäksi se kokoontuu puheenjohtajan aloitteesta tai jos komissio tai kolmannes jäsenvaltioista sitä pyytää.

4. Kun kyseessä on luottamuksellinen asia tai syntyy eturistiriita, hallintoneuvosto voi päättää käsitellä esityslistallaan olevia tiettyjä kohtia ilman, että asianomaiset jäsenet ovat läsnä. Tämä ei vaikuta jäsenvaltioiden ja komission oikeuteen käyttää edustajanaan varajäsentä tai muuta henkilöä. Tämän säännöksen yksityiskohtaiset soveltamissäännöt vahvistetaan hallintoneuvoston työjärjestyksessä.

5. Hallintoneuvosto voi kutsua kokoustensa esityslistan tiettyjen kohtien käsittelyyn tarkkailijoiksi henkilöitä, joiden lausunnoilla voi olla merkitystä.

6. Hallintoneuvoston jäsenten apuna voi olla neuvonantajia tai asiantuntijoita työjärjestyksen mukaisesti.

7. Virasto huolehtii hallintoneuvoston sihteeristön tehtävistä.

20 artikla

Hallintoneuvoston äänestyssäännöt

1. Hallintoneuvosto tekee päätöksensä äänivaltaisten jäsentensä ehdottomalla enemmistöllä, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä.

2. Jos komissio ilmaisee vakavan huolensa hallintoneuvostolle esitetystä päätösehdotuksesta, joka koskee delegoitua asetusta (EU) 2019/715 sekä henkilöstösääntöjä ja muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja, hallintoneuvosto lykkää asianomaisen päätöksen hyväksymistä. Viidentoista päivän kuluessa siitä, kun komissio on ilmaissut vakavan huolensa hallintoneuvostolle esitetystä päätösehdotuksesta, hallintoneuvosto tutkii kyseisen päätöksen uudelleen ja hyväksyy sen mahdollisine muutoksineen toisessa käsittelyssä joko äänivaltaisten jäsenten kahden kolmasosan enemmistöllä, komission edustajat mukaan luettuina, tai jäsenvaltioiden edustajien neljän viidesosan enemmistöllä.

3. Kullakin hallintoneuvoston jäsenellä on yksi ääni. Pääjohtajalla ei ole äänioikeutta.

4. Hallintoneuvoston jäsenen poissa ollessa hänen varajäsenellään on oikeus käyttää jäsenen äänioikeutta.

5. Työjärjestyksessä määritellään yksityiskohtaiset äänestysmenettelyt, erityisesti edellytykset, joiden mukaan hallintoneuvoston jäsen voi toimia toisen jäsenen puolesta.

V LUKU

PÄÄJOHTAJA

21 artikla

Nimittäminen, toimikauden jatkaminen ja erottaminen

1. Hallintoneuvosto nimittää pääjohtajan ansioiden ja todistuksin osoitetun, merenkulkualan kannalta merkityksellisen pätevyyden ja kokemuksen perusteella komission esittämästä ehdokasluettelosta noudattaen avointa ja läpinäkyvää valintamenettelyä, jossa kunnioitetaan sukupuolten tasapuolisen edustuksen ja maantieteellisen tasapainon periaatetta.

2. Hallintoneuvoston valitsema ehdokas kutsutaan ennen nimittämistä antamaan lausunto Euroopan parlamentin asiasta vastaavalle valiokunnalle ja vastaamaan sen jäsenten esittämiin kysymyksiin.

3. Hallintoneuvoston puheenjohtaja tekee pääjohtajan työsopimuksen viraston puolesta.

4. Pääjohtajan toimikausi on viisi vuotta. Komissio laatii riittävän ajoissa ennen toimikauden päättymistä arvion, jossa tarkastellaan pääjohtajan suoriutumista tehtävistään sekä viraston tulevia tehtäviä ja haasteita, ja toimittaa sen hallintoneuvostolle tiedoksi yhdessä toimikauden jatkamista koskevan ehdotuksen kanssa.

5. Hallintoneuvosto voi komission ehdotuksesta, jossa otetaan huomioon 4 kohdassa tarkoitettu arviointi, jatkaa pääjohtajan toimikautta kerran enintään viideksi vuodeksi. Hallintoneuvosto ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle aikomuksestaan jatkaa pääjohtajan toimikautta. Ennen kuin hallintoneuvosto tekee päätöksen pääjohtajan toimikauden jatkamisesta, pääjohtajaa voidaan pyytää antamaan lausunto Euroopan parlamentin asiasta vastaavalle valiokunnalle ja vastaamaan sen jäsenten esittämiin kysymyksiin.

6. Pääjohtaja, jonka toimikautta on jatkettu, ei saa osallistua samaa tointa koskevaan valintamenettelyyn.

7. Pääjohtaja voidaan erottaa toimestaan ainoastaan hallintoneuvoston päätöksellä, jonka se tekee joko komission tai hallintoneuvoston äänivaltaisten jäsentensä yhden kolmasosan enemmistöllä esittämän ehdotuksen perusteella.

8. Pääjohtaja otetaan palvelukseen viraston väliaikaisena toimihenkilönä muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan a alakohdan mukaisesti.

22 artikla

Pääjohtajan tehtävät ja vastuut

1. Pääjohtaja johtaa virastoa hallintoneuvoston päätösten mukaisesti ja vastaa toiminnastaan hallintoneuvostolle.

2. Pääjohtaja hoitaa tehtäviään riippumattomasti, eikä hän saa pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita miltään hallitukselta eikä miltään muulta elimeltä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta komission ja hallintoneuvoston toimivaltaa.

3. Pääjohtaja raportoi pyydettäessä Euroopan parlamentille tehtäviensä hoidosta. Neuvosto voi pyytää pääjohtajaa raportoimaan tehtäviensä hoidosta.

4. Pääjohtaja on viraston laillinen edustaja.

5. Pääjohtaja vastaa virastolle tällä asetuksella uskottujen tehtävien täytäntöönpanosta. Pääjohtaja erityisesti

a) varmistaa viraston päivittäisen toiminnan kestävän ja tehokkaan hallinnoinnin;

b) organisoi, johtaa ja valvoo viraston operaatioita ja henkilöstöä hallintoneuvoston päätösten asettamissa rajoissa;

c) valmistelee ja panee täytäntöön hallintoneuvoston hyväksymät päätökset;

d) laatii luonnoksen virastoon sovellettavista varainhoitosäännöistä hallintoneuvoston hyväksyttäväksi;

e) laatii ehdotuksen viraston tuloja ja menoja koskevaksi ennakkoarvioksi 26 artiklan mukaisesti ja toteuttaa viraston talousarvion 27 artiklan mukaisesti;

f) laatii yhtenäisen ohjelma-asiakirjan luonnoksen ja toimittaa sen hallintoneuvoston hyväksyttäväksi komissiota kuultuaan vähintään neljä viikkoa ennen asiaa koskevaa hallintoneuvoston kokousta;

g) panee täytäntöön yhtenäisen ohjelma-asiakirjan, arvioi sen edistymistä asiaankuuluvien indikaattorien osalta ja raportoi sen täytäntöönpanosta hallintoneuvostolle;

h) laatii viraston toimintaa koskevan konsolidoidun vuotuisen toimintakertomuksen ja esittää sen hallintoneuvostolle arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi;

i) vastaa kaikkiin 17 artiklan 5 kohdan mukaisiin teknistä apua koskeviin pyyntöihin;

j) päättää suorittaa 10 artiklassa tarkoitettuja vierailuja ja tarkastuskäyntejä komissiota kuultuaan ja noudattaen hallintoneuvoston 16 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisesti vahvistamaa vierailuja koskevaa menettelyä;

k) päättää viraston toimialoilla toimivien muiden unionin elinten kanssa tehtävistä hallinnollisista järjestelyistä edellyttäen, että järjestelyä koskeva ehdotus on toimitettu ensin komissiolle ja hallintoneuvostolle kuulemista varten 11 artiklan 5 kohdan mukaisesti ja että hallintoneuvosto ei vastusta sitä neljän viikon kuluessa sen toimittamisesta;

l) toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, mukaan lukien sisäisten hallinnollisten ohjeiden antaminen ja tiedonantojen julkaiseminen, varmistaakseen viraston toiminnan tämän asetuksen mukaisesti;

m) organisoi tehokkaan seurantajärjestelmän, jonka avulla viraston työn tuloksia voidaan verrata sille tässä asetuksessa asetettuihin tavoitteisiin ja tehtäviin;

n) ottaa käyttöön tuloksellisen ja tehokkaan sisäisen valvontajärjestelmän ja varmistaa sen toiminnan sekä ilmoittaa sen kaikista merkittävistä muutoksista hallintoneuvostolle;

o) varmistaa virastoa koskevien riskinarviointien ja riskinhallinnan toteuttamisen;

p) laatii jatkotoimia koskevan suunnitelman 35 artiklassa tarkoitettujen sisäisen tai ulkoisen tarkastuksen raporttien ja arviointien sekä OLAFin ja EPPOn tutkimusten päätelmien perusteella ja raportoi edistymisestä kahdesti vuodessa komissiolle ja säännöllisesti hallintoneuvostolle;

q) suojaa unionin taloudellisia etuja petoksia, lahjontaa ja muuta laitonta toimintaa ehkäisevillä toimenpiteillä rajoittamatta OLAFin ja EPPOn tutkintavaltuuksia, tehokkailla tarkastuksilla ja, jos sääntöjenvastaisuuksia todetaan, perimällä takaisin aiheettomasti maksetut määrät ja tarvittaessa määräämällä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia seuraamuksia, myös taloudellisia seuraamuksia;

r) laatii petostentorjuntastrategian, tehokkuushyöty- ja synergiastrategian, kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen tai molempien kanssa tehtävää yhteistyötä koskevan strategian sekä viraston organisaation hallinnoinnin ja sisäisen valvonnan järjestelmiä koskevan strategian ja esittää ne hallintoneuvoston hyväksyttäväksi;

s) edistää monimuotoisuutta ja varmistaa sukupuolten tasapuolisen edustuksen viraston henkilöstön palvelukseenotossa;

t) palkkaa henkilöstöä mahdollisimman laajalta maantieteelliseltä alueelta;

u) suunnittelee ja panee täytäntöön viraston viestintäpolitiikan;

v) suorittaa muita hallintoneuvoston hänelle antamia tai siirtämiä tai tämän asetuksen edellyttämiä tehtäviä.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan m alakohtaa pääjohtaja laatii yhteisymmärryksessä komission ja hallintoneuvoston kanssa yksilöllisesti suunniteltuja tulosindikaattoreita, joiden avulla voidaan arvioida saavutettuja tuloksia tehokkaasti. Pääjohtaja varmistaa, että viraston organisaatiorakennetta mukautetaan säännöllisesti muuttuviin tarpeisiin käytettävissä olevien taloudellisten ja henkilöresurssien puitteissa. Tässä yhteydessä pääjohtaja vahvistaa tunnustettujen ammatillisten vaatimusten mukaiset säännölliset arviointimenettelyt.

23 artikla

Kolmansien maiden osallistuminen

1. Viraston toimintaan voivat osallistua kolmannet maat, jotka ovat tehneet unionin kanssa sopimuksen, jonka mukaisesti ne ovat saattaneet voimaan meriturvallisuutta, merellistä turvallisuutta sekä alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisyä ja torjuntaa koskevan unionin lainsäädännön ja soveltavat sitä.

2. Virasto tekee komission lausunnon ja hallintoneuvoston hyväksynnän saatuaan mainittuihin sopimuksiin sisältyvien asianomaisten määräysten mukaisesti järjestelyt, joissa määritellään kyseisten kolmansien maiden viraston toimintaan osallistumista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen luonne ja laajuus, mukaan lukien rahoitusosuuksia ja henkilöstöä koskevat määräykset.

VI LUKU

VARAINHOITOA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

24 artikla

Varainhoitoa koskevat säännöt

Hallintoneuvosto hyväksyy virastoon sovellettavat varainhoitosäännöt komissiota kuultuaan. Varainhoitoa koskevat säännöt voivat poiketa delegoidusta asetuksesta (EU) 2019/715 ainoastaan, jos viraston toiminta erityisesti edellyttää tällaista poikkeamista ja jos komissio on antanut siihen ennalta suostumuksensa.

25 artikla

Talousarvio

1. Viraston kaikista tuloista ja menoista laaditaan kutakin kalenterivuotta vastaavaa varainhoitovuotta varten arvio, jonka perusteella tulot ja menot otetaan viraston talousarvioon.

2. Talousarvioon otettavien tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.

3. Sulkematta pois muita tulonlähteitä viraston tulot koostuvat seuraavista:

a) unionin yleiseen talousarvioon otettu unionin rahoitusosuus ja unionin elinten avustukset;

b) viraston toimintaan 23 artiklan mukaisesti osallistuvien kolmansien maiden mahdolliset rahoitusosuudet;

c) sellaisista infrastruktuureista, julkaisuista, koulutuksista tai muista tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista palveluista perittävät maksut, joita virasto tarjoaa;

d) jäsenvaltioiden, kolmansien maiden tai muiden yhteisöjen mahdolliset vapaaehtoiset rahoitusosuudet, edellyttäen että tällainen rahoitusosuus on avointa, selkeästi eritelty talousarviossa eikä vaaranna viraston riippumattomuutta eikä puolueettomuutta.

4. Viraston menoihin kuuluvat henkilöstön palkat, hallinto- ja infrastruktuurimenot sekä toimintakustannukset.

26 artikla

Talousarvion laatiminen

1. Pääjohtaja laatii ja toimittaa hallintoneuvostolle joka vuosi ehdotuksen viraston seuraavan varainhoitovuoden tuloja ja menoja koskevaksi ennakkoarvioksi, johon sisältyy henkilöstötaulukko.

2. Hallintoneuvosto hyväksyy 1 kohdassa tarkoitettuun ehdotukseen perustuvan alustavan ennakkoarvion viraston tuloista ja menoista seuraavaa varainhoitovuotta varten.

3. Alustava ennakkoarvio viraston tuloista ja menoista toimitetaan komissiolle viimeistään kunkin vuoden 31 päivänä tammikuuta. Hallintoneuvosto toimittaa lopullisen ennakkoarvion komissiolle viimeistään kyseisen vuoden maaliskuun 31 päivänä.

4. Komissio toimittaa ennakkoarvion Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jäljempänä ’budjettivallan käyttäjä’, yhdessä Euroopan unionin yleistä talousarviota koskevan alustavan esityksen kanssa.

5. Tämän ennakkoarvion perusteella komissio sisällyttää unionin alustavaan yleiseen talousarvioon määrärahat, joita se pitää henkilöstötaulukon perusteella välttämättöminä, sekä unionin yleisestä talousarviosta otettavan avustuksen määrän ja toimittaa alustavan talousarvioesityksen budjettivallan käyttäjälle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 313 ja 314 artiklan mukaisesti.

6. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy virastolle annettavaa avustusta koskevat määrärahat.

7. Budjettivallan käyttäjä vahvistaa viraston henkilöstötaulukon.

8. Hallintoneuvosto vahvistaa viraston talousarvion. Siitä tulee lopullinen, kun unionin yleinen talousarvio on lopullisesti hyväksytty. Sitä mukautetaan tarvittaessa tätä vastaavasti.

9. Kaikkiin rakennushankkeisiin, joilla on todennäköisesti huomattava vaikutus viraston talousarvioon, sovelletaan delegoitua asetusta (EU) 2019/715.

27 artikla

Talousarvion toteuttaminen

1. Pääjohtaja vastaa viraston talousarvion toteuttamisesta.

2. Pääjohtaja toimittaa vuosittain budjettivallan käyttäjälle kaikki arviointimenettelyjen tulosten kannalta tärkeät tiedot.

28 artikla

Tilinpäätöksen esittäminen ja vastuuvapauden myöntäminen

1. Viraston tilinpitäjä toimittaa alustavan tilinpäätöksen komission tilinpitäjälle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään varainhoitovuoden päättymistä seuraavan maaliskuun 1 päivänä.

2. Virasto toimittaa selvityksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään varainhoitovuoden päättymistä seuraavan maaliskuun 31 päivänä.

3. Komission tilinpitäjä toimittaa viraston alustavan tilinpäätöksen yhdistettynä komission tilinpäätökseen Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään varainhoitovuoden päättymistä seuraavan maaliskuun 31 päivänä.

4. Saatuaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimelta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 ([33]) 252 artiklassa tarkoitetut huomautukset viraston alustavasta tilinpäätöksestä pääjohtaja laatii lopullisen tilinpäätöksen, josta hän vastaa, ja toimittaa sen hallintoneuvostolle lausuntoa varten.

5. Hallintoneuvosto antaa lausunnon viraston lopullisesta tilinpäätöksestä.

6. Viraston tilinpitäjä toimittaa lopullisen tilinpäätöksen ja hallintoneuvoston lausunnon Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden heinäkuun 1 päivänä.

7. Lopullinen tilinpäätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* viimeistään seuraavan varainhoitovuoden marraskuun 15 päivänä.

8. Pääjohtaja toimittaa Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle vastauksen tämän huomautuksiin viimeistään 30 päivänä syyskuuta. Pääjohtaja toimittaa tämän vastauksen myös hallintoneuvostolle.

9. Pääjohtaja antaa asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 267 artiklan 3 kohdan mukaisesti Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä kaikki kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn moitteettomaksi toteuttamiseksi tarvittavat tiedot.

10. Euroopan parlamentti myöntää neuvoston määräenemmistöllä antamasta suosituksesta pääjohtajalle vastuuvapauden vuoden N talousarvion toteuttamisesta ennen vuoden N + 2 15:ttä päivää toukokuuta.

([33]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

VII LUKU

HENKILÖSTÖ

29 artikla

Yleiset säännökset

Viraston henkilöstöön sovelletaan Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavia henkilöstösääntöjä ja unionin muuhun henkilöstöön sovellettavia palvelussuhteen ehtoja sekä näiden säännösten täytäntöönpanosäännöksiä, jotka on annettu Euroopan unionin toimielinten yhteisellä päätöksellä.

30 artikla

Kansalliset asiantuntijat ja muu henkilöstö

1. Virasto voi käyttää kansallisia asiantuntijoita tai muuta henkilöstöä, joka ei ole viraston palveluksessa.

2. Hallintoneuvosto tekee päätöksen, jossa vahvistetaan säännöt kansallisten asiantuntijoiden tilapäisestä siirtämisestä viraston palvelukseen.

VIII LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

31 artikla

Oikeudellinen asema ja kotipaikka

1. Virasto on unionin elin, ja se on oikeushenkilö.

2. Virastolla on kussakin jäsenvaltiossa laajin kansallisen lainsäädännön mukainen oikeushenkilöllä oleva oikeustoimikelpoisuus. Se voi erityisesti hankkia ja luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.

3. Virastoa edustaa sen pääjohtaja.

4. Viraston kotipaikka on Lissabonissa, Portugalissa.

5. Hallintoneuvosto voi komission pyynnöstä ja asianomaisten jäsenvaltioiden suostumuksella ja niiden kanssa yhteistyötä tehden ja ottaen asianmukaisesti huomioon talousarviovaikutukset, mukaan luettuna asianomaisten jäsenvaltioiden mahdollisesti antamat osuudet, päättää perustaa aluekeskuksia hoitamaan joitakin viraston tehtävistä mahdollisimman tehokkaasti ja vaikuttavasti. Tällaisen päätöksen tehdessään hallintoneuvosto määrittelee aluekeskuksen täsmällisen toiminta-alan välttäen tarpeettomia kustannuksia ja tehostaen yhteistyötä olemassa olevien alueellisten ja kansallisten verkostojen kanssa.

32 artikla

Erioikeudet ja vapaudet

Virastoon ja sen henkilöstöön sovelletaan Euroopan unionin erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa.

33 artikla

Kielijärjestelyt

1. Virastoon sovelletaan neuvoston asetuksen N:o 1 ([34]) säännöksiä.

2. Euroopan unionin elinten käännöskeskus huolehtii käännöspalveluista ja kaikista muista viraston toiminnan edellyttämistä kielipalveluista tulkkausta lukuun ottamatta.

([34]) Neuvoston asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä (EYVL 17, 6.10.1958, s. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

34 artikla

Avoimuus

1. Viraston hallussa oleviin asiakirjoihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1049/2001 ([35]).

2. Hallintoneuvosto vahvistaa asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt kuuden kuukauden kuluessa ensimmäisestä kokouksestaan.

3. Päätöksistä, jotka virasto tekee asetuksen (EY) N:o 1049/2001 8 artiklan nojalla, voidaan tehdä kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 228 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti tai nostaa kanne Euroopan unionin tuomioistuimessa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 263 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

4. Viraston suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725 ([36]).

35 artikla

Petosten torjunta

1. Helpottaakseen asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 soveltamisalaan kuuluvien petosten, lahjonnan ja muiden laittomien toimien torjuntaa virasto antaa asianmukaiset määräykset, jotka koskevat koko virastonhenkilöstöä.

2. Tilintarkastustuomioistuimella on valtuudet tehdä kaikkien virastolta unionin rahoitusta saaneiden avustuksensaajien, toimeksisaajien ja alihankkijoiden osalta asiakirjoihin perustuvia ja paikalla suoritettavia tarkastuksia.

3. OLAF voi asetuksessa (EU, Euratom) N:o 883/2013 vahvistettujen säännösten ja menettelyjen mukaisesti tehdä tutkimuksia, mukaan luettuina paikan päällä suoritettavat tarkastukset ja todentamiset, selvittääkseen, onko viraston myöntämiin avustuksiin tai sen rahoittamiin sopimuksiin liittynyt unionin taloudellisia etuja vahingoittavia petoksia, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa.

4. Viraston yhteistyösopimuksiin kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa sekä sen muihin sopimuksiin, avustussopimuksiin ja avustuspäätöksiin on sisällytettävä määräyksiä, joissa nimenomaisesti annetaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle, OLAFille ja EPPOlle valtuudet tehdä tällaisia tarkastuksia ja tutkimuksia toimivaltuuksiensa mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista.

36 artikla

Turvallisuusluokiteltujen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojaamista koskevat turvallisuussäännöt

Virasto hyväksyy omat turvallisuussääntönsä, jotka vastaavat komission päätöksissä (EU, Euratom) 2015/443 ([37]) ja (EU, Euratom) 2015/444 ([38]) vahvistettuja EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojaamista koskevia komission turvallisuussääntöjä. Viraston turvallisuussääntöjen on sisällettävä tällaisten tietojen vaihtamista, käsittelyä ja tallentamista koskevat säännökset.

37 artikla

Vastuu

1. Viraston sopimusperusteinen vastuu määräytyy kyseessä olevaan sopimukseen sovellettavan lainsäädännön mukaan.

([35]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([36]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([37]) Komission päätös (EU, Euratom) 2015/443, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, turvallisuudesta komissiossa (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

([38]) Komission päätös (EU, Euratom) 2015/444, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2015, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista säännöistä (EUVL L 72, 17.3.2015, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

2. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia viraston tekemässä sopimuksessa mahdollisesti olevan välityslausekkeen nojalla.

3. Jos kyseessä on sopimukseen perustumaton vastuu, virasto korvaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöön sisältyvien yhteisten perusperiaatteiden mukaisesti vahingon, jonka virasto tai sen henkilöstön jäsenet ovat tehtäviään suorittaessaan aiheuttaneet.

4. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista riidat, jotka koskevat 3 kohdassa tarkoitettujen vahinkojen korvaamista.

5. Viraston henkilöstöön kuuluvien henkilökohtaisesta vastuusta virastoa kohtaan määrätään heihin sovellettavissa henkilöstösäännöissä tai muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehdoissa.

38 artikla

Arviointi ja uudelleentarkastelu

1. Komissio tekee viimeistään 19 päivänä tammikuuta 2031 sekä sen jälkeen viiden vuoden välein arvioinnin, jossa tarkastellaan erityisesti viraston ja sen toimintatapojen vaikuttavuutta, tehokkuutta ja tuloksellisuutta, ottaen huomioon hallintoneuvoston lausunnon. Kyseisessä arvioinnissa on käsiteltävä erityisesti tarvetta muuttaa viraston toimeksiantoa, etenkin meriliikennettä koskevan unionin lainsäädännön kehityksen huomioon ottamiseksi, ja tällaisten mahdollisten taloudellisia vaikutuksia sekä tarvetta perustaa maksu- ja palkkiojärjestelmä ja yksilöidä palvelut, joita virasto voi tarjota tällaisen järjestelmän puitteissa.

2. Komissio välittää kyseisen arviointikertomuksen ja sitä koskevat päätelmänsä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja hallintoneuvostolle. Arvioinnin tulokset julkistetaan.

3. Joka toisen arvioinnin yhteydessä komissio arvioi myös viraston saavuttamat tulokset silmällä pitäen viraston tavoitteita, toimeksiantoa ja tehtäviä. Jos komissio katsoo, ettei viraston toiminnan jatkaminen ole enää perusteltua sille asetettuihin tavoitteisiin, toimeksiantoon ja tehtäviin nähden, se voi ehdottaa, että tätä asetusta muutetaan vastaavasti tai että se kumotaan.

39 artikla

Euroopan oikeusasiamiehen hallinnolliset tutkimukset

Viraston toiminta kuuluu oikeusasiamiehen valvonnan alaisuuteen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 228 artiklan määräysten mukaisesti.

40 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Poiketen siitä, mitä tämän asetuksen 15 artiklassa säädetään, asetuksen (EY) N:o 1406/2002 mukaisesti ennen 18 päivänä tammikuuta 2026 nimitetyt hallintoneuvoston jäsenet pysyvät tehtävässään hallintoneuvoston jäseninä, kunnes heidän toimikautensa päättyy, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kunkin jäsenvaltion oikeutta nimetä uusi edustaja.

2. Asetuksen (EY) N:o 1406/2002 16 artiklan nojalla nimitetty pääjohtaja pysyy pääjohtajan virassa, ja hänelle kuuluvat tämän asetuksen 22 artiklassa säädetyt tehtävät ja vastuut.

3. Tämän asetuksen voimaantulo ei vaikuta 18 päivänä tammikuuta 2026 voimassa oleviin työsopimuksiin.

41 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY) N:o 1406/2002.

42 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 26 päivänä marraskuuta 2025.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	M. BJERRE